

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALOUDEN JA HALLINNON ALA

FINJOB OY:N ASIAKKAIDEN NÄKEMYKSIÄ LASKUTUS- PALVELUN KÄYTÖN EDUISTA JA HAITOISTA

TEKIJÄT: Perttu Korhonen
Joni Lappalainen

Koulutusala Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden tutkinto-ohjelma	
Työn tekijät Perttu Korhonen, Joni Lappalainen	
Työn nimi Finjob Oy:n asiakkaiden näkemyksiä laskutuspalvelun käytön eduista ja haitoista	
Päiväys	12.12.2019
Sivumäärä/Liitteet	58/3
Ohjaaja Pentti Markkanen	
Toimeksiantaja Finjob Oy	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia laskutuspalveluyritys Finjob Oy:n asiakkaiden, eli niin sanottujen kevytyrittäjien, näkemyksiä laskutuspalvelun käytön eduista ja haitoista. Finjob toimi työn toimeksiantajana.</p> <p>Tutkimuksen lisäksi työssä käsitellään kevytyrittäjyyttä yleisellä tasolla sekä tarkastellaan laskutuspalvelualan tämänhetkistä lainsäädännöllistä asemaa Suomessa. Kevytyrittäjyyden ohella työssä sivutaan myös perinteistä yrittäjyyttä ja Suomen yleisimpiä yritysmuotoja.</p> <p>Kevytyrittäjyydellä tarkoitetaan tapaa, jossa yksityishenkilö voi toimia yrittäjämäisesti, mutta kuitenkin ilman omaa yritystä tai Y-tunnusta. Kevytyrittäjä laskuttaa asiakkaitaan laskutuspalveluyrityksen kautta. Laskuttamisen lisäksi laskutuspalvelu hoitaa toimintaan liittyvän byrokratian, eli muun muassa verojen ja vakuutusmaksujen laskemisen ja maksamisen sekä erilaiset viranomaisilmoitukset.</p> <p>Juridisesti termi "kevytyrittäjä" ei ole virallinen työmuoto, vaan hänet määritellään lain mukaan joko palkansaajaksi tai yrittäjäksi. Kevytyrittäjää voidaan pitää itsensä työllistäjänä, joka toimii yrittäjämäisesti laskutuspalvelun avulla.</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Tutkimus toteutettiin Webropol-kyselyn muodossa Finjobin asiakkaille. Kyselyssä kartoitettiin heidän näkemyksiään laskutuspalvelun käytön eduista ja haitoista yleisesti sekä kokemuksiaan Finjobin toiminnasta ja palvelusta.</p> <p>Tutkimustulokset osoittivat kevytyrittäjyyden soveltuvan erityisesti pientä tai keikkaluontoista liiketoimintaa harjoittaville toimijoille sekä aloittaville yrittäjille, jotka haluavat kokeilla liikeideaansa ennen oman yrityksen perustamista. Kevytyrittäjyyden haittapuoliksi koettiin muun muassa sen epäselvempi lainsäädännöllinen asema perinteiseen yrittäjyyteen nähden sekä työttömyysturvaan ja arvonlisäverotukseen liittyvät tekijät. Tulosten mukaan vastaajat olivat kuitenkin keskimäärin erittäin tyytyväisiä Finjobin laskutuspalvelun käyttöön.</p> <p>Taustatiedon hankkimiseksi opinnäytetyötä varten myös haastateltiin Finjobin toimitusjohtajaa. Haastattelussa käsiteltiin muun muassa laskutuspalvelualan muutoksia ja hänen yrityksensä sopeutumista niihin.</p>	
Avainsanat laskutuspalvelu, kevytyrittäjyys, yrittäminen, lainsäädäntö	

Field of Study Social Sciences, Business and Administration			
Degree Programme Degree Programme in Business Administration			
Authors Perttu Korhonen, Joni Lappalainen			
Title of Thesis Finjob Oy's customers' views on the pros and cons of using a billing service			
Date	12.12.2019	Pages/Appendices	58/3
Supervisor Pentti Markkanen			
Client Organisation Finjob Oy			
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this thesis project was to research Finjob Oy's customers', so called light entrepreneurs', views on the pros and cons of using a billing service. Finjob acted as the client organisation in the process.</p> <p>In addition to the empirical research conducted, the thesis deals with light entrepreneurship in general and examines the current legal status of the billing services industry in Finland. Along with light entrepreneurship, the work also covers traditional entrepreneurship and the most common forms of enterprise operating in Finland.</p> <p>Light entrepreneurship refers to the way in which an individual can act in an entrepreneurial way, but without a company of one's own or a business ID. A light entrepreneur invoices his/her customers through a billing service company. In addition to invoicing, the billing company manages the bureaucracy associated with the business, including calculating and paying taxes and insurance premiums, and various official notices.</p> <p>Legally, the term "light entrepreneur" is not an official form of work but is defined by law as either an employee or an entrepreneur. Thus, a light entrepreneur can be considered as a self-employed person who works entrepreneurially through a billing service.</p> <p>The thesis utilized a quantitative research method. The research was conducted in the form of a Webropol survey for Finjob customers. Furthermore, the survey mapped their views on the pros and cons of using a billing service in general and their experiences with Finjob's operations and service.</p> <p>The results of the research showed that light entrepreneurship is especially suitable for small business, gig entrepreneurs and persons who want to try their business idea before starting their own company. The cons of light entrepreneurship respondents mentioned included, among others, its unclear legal status compared to traditional entrepreneurship, as well as issues related to unemployment benefit and VAT. However, according to the results, respondents were very satisfied with the use of Finjob's billing service on average.</p> <p>In order to obtain background information for the thesis, the CEO of Finjob was also interviewed. The interview covered such themes as the changes in the billing services industry and the respective company's adaptation to them.</p>			
<p>Keywords billing service, light entrepreneurship, entrepreneurship, legislation</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	YRITTÄJYYS.....	7
2.1	Yrittäjyyden määritelmä.....	7
2.2	Yrittäjyyden edellytykset	8
2.3	Yrittäjyys Suomessa	9
2.4	Yleiset yritysmuodot Suomessa	9
2.4.1	Yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi	10
2.4.2	Avoin yhtiö.....	10
2.4.3	Kommandiittiyhtiö.....	10
2.4.4	Osakeyhtiö.....	11
2.4.5	Osuuskunta.....	12
2.5	Yrittäjän velvollisuudet.....	12
2.5.1	Arvonlisäverovelvollisuus	12
2.5.2	Yrittäjän eläkevakuutus	13
2.5.3	Kirjanpitovelvollisuus.....	14
2.6	Sivutoiminen yrittäjyys.....	15
3	KEVYTYRITTÄJYYS JA LASKUTUSPALVELUT.....	16
3.1	Yleistä.....	16
3.2	Kevytyrittäjän lainsäädännöllinen asema	17
3.2.1	Arvonlisäverotus	18
3.2.2	Matkakustannusten korvaukset.....	19
3.2.3	Vakuutukset.....	24
3.2.3.1	Eläkevakuutus	24
3.2.3.2	Työttömyysvakuutus.....	25
3.2.3.3	Tapaturmavakuutus.....	25
3.2.3.4	Vastuuvakuutus	26
3.2.4	Sairauspäiväraha	26
3.2.5	Työttömyysturva.....	26
3.2.6	Palkanmaksu	27
3.2.6.1	Esimerkkilaskelma	28

4	CASE: FINJOB OY:N ASIAKKAIDEN NÄKEMYKSIÄ LASKUTUSPALVELUN KÄYTÖN EDUISTA JA HAITOISTA.....	30
4.1	Yrityksen esittely.....	30
4.2	Toimitusjohtajan haastattelu.....	31
4.3	Kyselyn toteutus.....	33
4.4	Kyselyn tulokset.....	34
4.5	Kyselyn yhteenveto.....	40
4.6	Kyselyn luotettavuus ja eettisyys.....	41
5	YHTEENVETO.....	42
6	POHDINTA.....	44
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT.....	46
	LIITE 1: HAASTATTELURUNKO.....	53
	LIITE 2: HAASTATTELUN LITTEROINTI.....	54
	LIITE 3: KYSELYLOMAKE.....	56

1 JOHDANTO

Suomessa on perinteisesti harjoitettu yritystoimintaa perustamalla oma yritys. Yleisimpiin yritysmuotoihin kuuluvat osakeyhtiö, yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö ja osuuskunta. Yritysmuodot eroavat toisistaan muun muassa päätöksenteon, pääoman tarpeen ja vastuiden suhteen.

Yhteiskunta on kuitenkin murroksessa, ja arjen muuttuessa hektisemmäksi yhä useammat ihmiset etsivät uusia, joustavampia tapoja yrittää. Vaihtoehtona oman yrityksen perustamiselle, henkilön on nykyään mahdollista ryhtyä myös niin sanotuksi "kevytyrittäjäksi". Pähkinänkuoressa kevytyrittäjyydellä tarkoitetaan tapaa, jossa yksityishenkilö voi toimia yrittäjämäisesti, kuitenkin ilman omaa yritystä tai Y-tunnusta. Kevytyrittäjä laskuttaa tekemänsä työn laskutuspalveluyrityksen kautta.

Yleisesti ottaen kevytyrittäjän tehtävänä on etsiä kuluttajia osaamiselleen, hoitaa työnsä ja ilmoittaa tiedot toimeksiannosta laskutuspalvelulle. Yrittäjän byrokratia ja pakolliset velvollisuudet, kuten kirjanpidosta, verotuksesta ja sivukuluista huolehtiminen, on ulkoistettu laskutuspalvelulle.

Opinnäytetyömme aiheena on laskutuspalvelun käytön edut ja haitat laskutuspalveluyritys Finjob Oy:n asiakkaiden näkökulmasta. Saimme aiheen toimeksiannona Finjobilta, kun toinen työn tekijöistä suoritti harjoittelunsa yrityksessä. Päätimme tarttua aiheeseen, sillä olemme yleisesti ottaen kiinnostuneita yrittäjyydestä. Opinnäytetöitä kevytyrittäjyydestä ei ole myöskään tehty vielä kovin montaa, sen ollessa kohtalaisen uusi tapa yrittää. Lisäksi koimme, että toimeksiannona tehty työ toisi enemmän lisäarvoa ja käytännön hyötyä – ajankohdallisesti se sopi hyvin paitsi meidän myös Finjobin tarpeisiin.

Aluksi työssä käsitellään perinteistä yrittäjyyttä ja Suomen yleisimpiä yritysmuotoja, jonka jälkeen siirrytään itse kevytyrittäjyyteen ja laskutuspalvelualan tämänhetkiseen lainsäädännölliseen asemaan Suomessa.

Saadaksemme teoriaosuuden lisäksi mahdollisimman kattavasti taustatietoa opinnäytetyöhön, haastattelimme Finjobin toimitusjohtajaa. Teemahaastattelussa keskityttiin laskutuspalvelualan muutoksiin ja siihen, millaisia vaikutuksia niillä on ollut yrityksen liiketoimintaan.

Työn varsinainen tutkimusosuus toteutettiin määrällisenä tutkimuksena verkkokyselyn muodossa, jossa selvitettiin Finjobin asiakkaiden näkemyksiä laskutuspalvelun käytön eduista ja haitoista yleisellä tasolla sekä heidän kokemuksiaan Finjobin toiminnasta ja palvelusta. Tarkoituksenamme oli lisäksi saada selville keskeisimmät syyt, miksi he ovat päätyneet laskutuspalvelun käyttäjäksi ja millaisia ajatuksia heillä on kevytyrittäjyydestä yleisestikin.

2 YRITTÄJYYS

2.1 Yrittäjyyden määritelmä

Yrittäjälle tai yrittäjyydelle ei ole yksiselitteistä määritelmää, vaan se riippuu vastaajasta. Muun muassa eri viranomaiset määrittelevät eri tavoin, kuka on yrittäjä. Yleisesti ottaen yrittäjä voidaan kuitenkin määritellä henkilöksi, joka harjoittaa liiketoimintaa yrityksessä, joka pyrkii tekemään voittoa. (Uusyri-tyskeskus 2019, 8.)

Yrittäjyys voidaan jakaa kahteen kategoriaan: ulkoiseen ja sisäiseen yrittäjyyteen. Ulkoinen yrittäjyys tarkoittaa uuden yrityksen perustamista ja sitä, että yrittäjä aikaansaa tavaroita tai palveluja omalla toiminnallaan ja riskillään. Sisäinen yrittäjyys puolestaan on sitä, että toimitaan yrittäjämäisesti, eli oma-aloitteisesti, tuloksellisesti ja tavoitteellisesti. (Lojander ja Suonpää 2005, 26.) Tässä luvussa keskitytään yrittäjyyteen pääasiassa ulkoisen yrittäjyyden näkökulmasta.

Työoikeuden näkökulmasta rajanveto työntekijän ja yrittäjän välillä on olennaista, jotta voidaan selvittää, onko työtä tekevällä työlainsäädännön turvaamia oikeuksia, joita yrittäjänä toimivalla ei ole. Edellytys työlainsäädännön soveltamiselle on se, että työ on tehty työsuhteessa. Työsopimuslain 1 luvun 1 §:n mukaan työlainsäädäntöä sovelletaan työsopimukseen, jolla työntekijä tai työntekijät yhdessä sitoutuvat tekemään työtä työnantajalle tämän johdon ja valvonnan alaisuudessa palkkaa tai muuta vastiketta vastaan. (Työsopimuslaki 26.1.2001/55, 1 luku § 1.)

Yrittäjän eläkelain mukaan yrittäjän määrittäminen vaaditaan, jotta tiedetään, vakuutetaanko henkilö yrittäjän eläkevakuutuksella vai työntekijän eläkevakuutuksella. Yrittäjän eläkelaki määrittelee yrittäjäksi henkilön, joka tekee ansiotyötä ilman työsuhdetta tai virka- tai muuta julkisoikeudellista toimosuhdetta. Yrittäjäksi lasketaan muun muassa yksityinen ammatinharjoittaja ja hänen puolisonsa, avoimen yhtiön yhtiömies, kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ja osakeyhtiön johtavassa asemassa olevan osakas, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 50 prosenttia yhtiön osakkeista tai äänistä. (Yrittäjän eläkelaki 22.12.2006/1272, § 3.)

Myös työttömyysturvalaki määrittelee erikseen yrittäjän, jotta voidaan selvittää, onko yrittäjä oikeutettu työttömyysturvaan. Työttömyysturvalain määritelmän mukaisesti yrittäjäksi katsotaan yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain tarkoitettu henkilö. Yrittäjäksi katsotaan myös yrityksessä työskentelevä osaomistaja, joka on johtavassa asemassa ja omistaa itse 15 prosenttia tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa 30 prosenttia osakepääomasta, osakkeiden äänimäärästä tai muusta vastaavasta määräämisvallasta. Lisäksi osaomistajana pidetään osakeyhtiössä työskentelevää henkilöä, joka omistaa yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa vähintään puolet osakepääomasta tai vastaavasta määräämisvallasta. (Työttömyysturvalaki 30.12.2002/1290, 1 luku § 6.)

Myös Verohallinto joutuu tekemään rajanvedon palkansaajan ja yrittäjän välille, jotta voidaan tietää, onko työstä maksettu korvaus palkkaa vai työkorvausta. Pääsääntöisesti Verohallinto katsoo työn te-

kijän olevan palkansaaja, jos työ tehdään työsuhhteessa ja vastaavasti yrittäjä, jos työ tehdään toimeksiannosta. Verotuksessa ratkaisevaa on silti useiden eri tekijöiden muodostama kokonaisuus, sillä aina ei ole selvää, käsitelläänkö suoritus palkkana vai yrittäjän työtulona. Esimerkiksi tietynlaiset palkkiot voidaan katsoa palkaksi, vaikka työsuhdetta ei olisikaan ja työn tekijä olisi yrittäjän eläkelain määritelmän mukainen yrittäjä. (Verohallinto 2011.) Palkansaajan ja yrittäjän väliseen rajanvetoon vaikuttavat muun muassa työnjohtoon ja valvontaan, sosiaaliturvaan, mahdollisiin työsuhde-etuihin, vastuisiin ja takuisiin, työväliseihin ja materiaaleihin sekä työskentelypaikkaan liittyvät tekijät (Verohallinto 2018).

2.2 Yrittäjyyden edellytykset

Yrittäjyyden edellytykset voidaan jakaa kahteen ryhmään, yrittäjään itseensä liittyviin edellytyksiin sekä yrityksen ideaan ja toimintaan liittyviin edellytyksiin (Lojander ja Suonpää 2005, 26).

Suomessa yrityksen saa perustaa henkilö, joka asuu vakituisesti Suomessa tai jossakin muussa Euroopan talousalueen maassa. Yrityksen voi perustaa alle 18-vuotiaanakin, mutta tällöin esimerkiksi yksityiseksi elinkeinonharjoittajaksi ryhtymiseen vaaditaan edunvalvojan, eli yleensä huoltajan suostumus. Osakeyhtiön perustaminen alaikäisenä on kuitenkin vaikeampaa, sillä alaikäinen ei voi toimia yhtiön hallituksessa tai toimitusjohtajana. (Patentti- ja rekisterihallitus 2019.)

Yrityksen perustamisen lähtökohtana on yleensä halu toimia yrittäjänä. Syitä tähän voi olla useita, kuten hyvä yritysidea, perheyrityksen toiminnan jatkaminen tai vapaus valita työaikansa. Lisäksi yrittäjältä vaaditaan muun muassa rohkeutta, riskinottokykyä, paineensietokykyä, pitkäjänteisyyttä ja päätöksentekokykyisyyttä. (Lojander ja Suonpää 2005, 26.)

Yrittäjän tulee olla myös riittävän ammattitaitoinen alallaan. Ammattitaito koostuu yrittäjän saamasta koulutuksesta ja kokemuksesta, ja hyvä yrittäjä kehittää jatkuvasti ammattitaitoaan. Yrittäjän on lisäksi tunnettava toimialansa sekä hänellä tulee olla myös perustietämys markkinoinnista ja talousasioista. (Lojander ja Suonpää 2005, 26.)

Yrittäjän itseensä liittyvien edellytysten lisäksi menestymisen kannalta olennaisia ovat yritysidea sekä yrityksen toimintaympäristö. Yritysidean tulee vastata siihen, mitä, kenelle ja miten myydään. Se voi perustua joko olemassa olevan tavaran tai palvelun tarjoamiseen kohderyhmälle tai kokonaan uuteen innovaatioon. Yrityksen toimintaympäristö voi tarjota kilpailuetua, mikäli siinä huomaa kysyntää tuotteelle tai palvelulle, jota muut yritykset eivät tarjoa. (Lojander ja Suonpää 2005, 27.)

Ennen yrityksen perustamista on myös syytä laatia liiketoimintasuunnitelma, jossa yritysidea jalostetaan toimivaksi liikeideaksi ja sitä myötä itse yritystoiminnaksi. Liiketoimintasuunnitelman tarkoitus on kartoittaa yrityksen kannattavuutta ja menestymismahdollisuuksia. Se tehdään yleensä itseä varten, mutta sen perusteella myös muut sidosryhmät, kuten rahoittajat, voivat arvioida yrityksen toimintaa. Liiketoimintasuunnitelmaa vaaditaan muun muassa starttirahaa haettaessa TE-toimistosta. (Lojander ja Suonpää 2005, 27.)

Hyvästä liiketoimintasuunnitelmasta tulisi käydä ilmi ainakin yrityksen nimi ja sen perustajat, liikeidea, markkinointi, rahoitus- ja kannattavuuslaskelmat, riskikartoitus, ympäristöanalyysi, SWOT-analyysi ja yrityksen kehittämissuunnitelmat. Sen tarkempi sisältö voi kuitenkin vaihdella perustettavan yrityksen toimialan mukaan. (Lojander ja Suonpää 2005, 27.)

2.3 Yrittäjyys Suomessa

Yrittäjät Suomessa voidaan jakaa kahteen luokkaan, työnantajayrittäjiin ja itsensä työllistäjiin. Työnantajayrittäjiin luokitellaan yrittäjät, jotka toimivat työnantajina, eli joilla on palkattua työvoimaa. Itsensä työllistäjien ryhmään kuuluvat yrittäjät, jotka toimivat yksin ja joilla ei ole palkattua työvoimaa. Heihin kuuluvat muun muassa ammatinharjoittajat, freelancerit ja apurahansaajat. (Tilastokeskus 2018, 12.)

Ammatinharjoittajat toimivat yleensä yksin toiminimellä ja usein myös ilman varsinaisia liiketiloja. Kiinteässä toimipisteessä toimivista ammatinharjoittajista käytetään myös nimitystä liikkeenharjoittaja. Freelancerit myyvät osaamistaan monesti useille eri toimeksiantajille ja voivat toimia joko oman yrityksen kautta tai työsuhteessa. Apurahansaajiin sen sijaan kuuluvat yrittäjät, jotka ovat saaneet apurahaa esimerkiksi tieteellistä tai taiteellista toimintaa varten. Lisäksi maa-, metsä- ja kalataloudessa toimivat yrittäjät luokitellaan joskus omaksi kategoriakseen, maatalousyrittäjiksi, riippumatta siitä, toimivatko he yksin tai työnantajina. (Tilastokeskus 2018, 12.)

Suomen yrittäjistä noin kaksi kolmasosaa oli miehiä ja loput kolmannes naisia vuonna 2017. Yrittäjät ovat keskimäärin vanhempia kuin palkansaajat: yrittäjistä vain 15 % oli alle 35-vuotiaita, kun taas noin jopa kolmannes yrittäjistä oli 55–74-vuotiaita 2017. Kaikista yrittäjistä yli 50 % työskenteli itsensä työllistäjinä ja heidän määränsä on ollut kasvussa 2000-luvulla. (Tilastokeskus 2018, 19–20.)

Suomen yritykset ovat pääosin pieniä: vuonna 2017 työnantajayrityksistä mikroyrityksiä eli alle kymmenen hengen yrityksiä oli yli 80 prosenttia, 10–50 hengen pienyrityksiä noin 15 prosenttia ja yli 50 työntekijän keskisuuria tai suuria yrityksiä vain muutama prosentti. (Tilastokeskus 2018, 21.)

2.4 Yleiset yritysmuodot Suomessa

Suomessa on eri yritysmuotoja, jotka eroavat toisistaan muun muassa päätöksenteon, pääoman tarpeen, perustajien lukumäärän, vastuun ja verotuksen suhteen. Ennen yrityksen perustamista on mietittävä, mikä yritysmuoto on sopivin omaan tilanteeseen nähden. (Holopainen 2019, 20.)

Yritysmuodot voidaan jakaa kahteen ryhmään, henkilöyrityksiin ja pääomayhtiöihin. Henkilöyrityksillä vastuu yrityksen velvoitteista on yrittäjällä itsellään, kun taas pääomayhtiöissä yritys vastaa itse omista velvoitteistaan. Yleisistä yritysmuodoista henkilöyrityksiä ovat toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja pääomayhtiöitä osakeyhtiö ja osuuskunta. (Lojander ja Suonpää 2005, 34.)

2.4.1 Yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi

Yksityinen elinkeinonharjoittaja, josta käytetään myös nimitystä toiminimi tai yksityisliike, on yritysmuodoista helpoin, nopein ja halvin perustaa. Se on erityisen hyvin soveltuva yhden henkilön pieni- muotoiseen ammatin- tai liikkeenharjoittamiseen, joka ei vaadi suuria investointeja. Toiminimi soveltuu myös hyvin, jos yrittäjä haluaa toimia sivutoimisesti eli harjoittaa yritystoimintaa päätoimensa ohella. (Lojander ja Suonpää 2005, 34; Palkkaus.fi s.a.) Yritysmuoto on hallinnoltaan kevyt, ja siihen liittyy yritysmuodoista vähiten byrokratiaa (Holopainen 2019, 23).

Yrittäjä sijoittaa yritykseen omia varojaan ja työpanostaan, tekee itse kaikki yritystoimintaa koskevat päätökset ja on myös vastuussa koko henkilökohtaisella omaisuudellaan yrityksensä sitoumuksista (Lojander ja Suonpää 2005, 34).

Toiminimi ei ole itsenäinen verovelvollinen, vaan sen tuottama voitto tai tappio tulee suoraan yrittäjälle itselleen. Verotuksellisesti tämä tarkoittaa sitä, että tulos verotetaan yrittäjän henkilökohtaisena tulona ja tappiot voidaan vähentää seuraavien vuosien tuloksista. (Lojander ja Suonpää 2005, 34.)

2.4.2 Avoin yhtiö

Avoin yhtiö on henkilöyhtiö, johon kuuluu kaksi tai useampi yhtiömiestä. Yhtiömiehet voivat olla joko luonnollisia täysivaltaisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä. Kaikki yhtiömiehet vastaavat yhtiön velvoitteista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan. Koska jokainen yhtiömiestä voi tehdä oikeustoimia yhtiön nimissä, avoin yhtiö edellyttää erityistä luottamusta yhtiömiesten välillä. (Yrittäjät 2017.)

Yhtiömiehet voivat kuitenkin yhteisellä sopimuksella rajoittaa yhtiön edustamisen ja toiminimen kirjoittamisen oikeutta. Nimenkirjoitusoikeus voidaan poistaa yhdeltä tai useammalta yhtiömieheltä tai oikeus voidaan sisällyttää vain tietyille yhtiömiehille. Jokainen yhtiömiestä on kuitenkin oikeutettu tarkastamaan yhtiön kirjanpidon ja saamaan yhtiön toimintaa koskevia tietoja. (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389, 3 luku § 1, 2 luku § 15.)

Myöskään avoin yhtiö ei ole itsenäinen verovelvollinen, vaan sen tulos verotetaan yhtiömiesten henkilökohtaisessa verotuksessa toiminimen tapaan (Verohallinto 2016). Yhtiömiehet voivat keskenään sopia, miten yhtiön tulos jaetaan heidän kesken (Yrittäjät 2017).

2.4.3 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö on henkilöyhtiö, johon kuuluu vähintään yksi vastuunalainen ja vähintään yksi äännetön yhtiömiestä (Lojander ja Suonpää 2005, 35). Äännetön yhtiömiestä ei vastaa yhtiön velvoitteista muuten kuin yhtiöön sijoittamallaan pääomalla, eikä hänellä ole oikeutta osallistua yhtiön hallintoon, ellei näin ole erikseen sovittu. Äänettömällä yhtiömiehellä on kuitenkin oikeus tarkastaa yhtiön kirjanpitoa ja saada toiminnasta tietoja. Vastuunalainen yhtiömiestä puolestaan vastaa avoimen yhtiön yhtiömiehen tapaan yhtiön velvoitteista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan. (Yrittäjät 2017.)

Käytännön toimet, yhtiön edustaminen ja sitä koskeva päätöstenteko ovat kommandiittiyhtiössä siis vastuunalaisten yhtiömiesten vastuulla, kun taas äänetön yhtiömies vain rahoittaa yhtiötä. Kommandiittiyhtiö soveltuukin erityisen hyvin, jos yritykseen tarvitaan enemmän rahoitusta tai kaikki yhtiömiehet eivät halua vastata yrityksen toiminnasta ja velvoitteista. (Lojander ja Suonpää 2005, 35.)

Avoimen yhtiön tavoin kommandiittiyhtiö ei ole erillinen verovelvollinen, vaan tulos verotetaan yhtiömiesten henkilökohtaisena tulona (Verohallinto 2016).

2.4.4 Osakeyhtiö

Suomen yleisin yritysmuoto, osakeyhtiö, on pääomayhtiö, jonka voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Yrityksen omistajat eivät ole vastuussa yhtiön toiminnasta muuten kuin sijoittamansa pääoman verran. (Yrittäjät 2019.) Osakeyhtiö soveltuu erityisesti silloin, kun toiminta on laajaa ja vaatii suuria investointeja ja pääomia sekä mahdollisesti työvoiman palkkaamista (Palkkaus.fi s.a.).

Yrityksen omistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksissa, joissa yksi osake vastaa käsiteltävissä asioissa yhtä ääntä. Yhtiökokous käyttää osakeyhtiön korkeinta päätäntävaltaa. Yhtiökokouksissa valitaan yhtiön hallituksen jäsenet, hyväksytään tilinpäätös ja päätetään osingonjaosta. Yhtiökokouksen on myös valittava tilintarkastaja, mikäli osakeyhtiön liiketoiminta on riittävän suurta täyttämään tilintarkastusvelvollisuuden edellytykset. (Yrittäjät 2019.)

Hallitus on osakeyhtiössä pakollinen ja sillä on yleistoimivalta, eli se päättää asioista, jotka eivät kuulu yhtiökokouksessa päätettäviksi. Osakkeiden määrän sijaan hallituksen päätöksissä huomioidaan enemmistön mielipide, ellei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Hallituksessa on oltava yhdestä viiteen jäsentä. Jos jäseniä on vähemmän kuin kolme, on valittava vähintään yksi varajäsen. (Yrittäjät 2019.)

Hallituksen tehtäviin kuuluu myös valita toimitusjohtaja, joka ei ole yksityisessä osakeyhtiössä pakollinen. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu vastata yhtiön juoksevasta hallinnosta hallituksen ohjeistamana ja varmistaa, että yhtiön kirjanpito ja varainhoito on järjestetty asianmukaisesti. (Yrittäjät 2019.)

Osakeyhtiö voi olla yksityinen tai julkinen. Julkisen osakeyhtiön osakkeilla voidaan käydä kauppaa julkisesti esimerkiksi pörssin välityksellä. Tämän lisäksi sen tulee julkaista osavuosi- ja vuosikatsaukset ja sillä on oltava toimitusjohtaja ja vähintään kolme jäsentä hallituksessa. Julkisen osakeyhtiön perustamiseen vaaditaan myös vähintään 80 000 euroa, kun taas yksityisen osakeyhtiön voi perustaa ilman pääomaa. (Bisnes.fi s.a.)

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen ja sitä verotetaan 20 prosentin yhteisöverokannan mukaan. Sen lisäksi osakkeenomistajien osakkeista saamaa myyntivoittoa tai osinkoa verotetaan osakkaiden henkilökohtaisena tulona. (Verohallinto 2017.)

2.4.5 Osuuskunta

Osuuskunta on pääomayhtiö, jonka voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (Yrittäjät 2014). Osuuskunnan tavoitteena on tyypillisesti tukea jäsentensä taloutta ja elinkeinoita, että sen jäsenet hyötyvät käyttämällä osuuskunnan palveluja. Sen tarkoitus voi kuitenkin olla myös esimerkiksi aatteellinen tai jopa tavoitella voittoa, mikäli osuuskunnan säännöissä näin määrätään. Osuuskuntia ovat esimerkiksi osuuspankit, osuuskaupat ja osuusmeijerit. (Lojander ja Suonpää 2005, 37.)

Ylintä päätösvaltaa osuuskunnassa käyttää osuuskunnan kokous, jollei säännöissä toisin määrätä. Osakeyhtiöstä poiketen kullakin jäsenellä on lähtökohtaisesti vain yksi ääni. Osuuskunnalla on oltava hallitus, jossa on 1–5 jäsentä, ellei säännöissä ole toisin määrätty. Jos jäseniä on vähemmän kuin kolme, hallituksessa tulee olla osakeyhtiön tapaan vähintään yksi varajäsen. Osuuskunnalla voi olla myös toimitusjohtaja ja hallintoneuvosto, joka voi päättää hallituksen tai toimitusjohtajan valinnasta. (Yrittäjät 2014.)

Osuuskunta on itsenäinen verovelvollinen ja sitä verotetaan 20 prosentin yhteisöverokannan mukaan kuten osakeyhtiötä. Jäsenten mahdollisesti saamaa ylijäämää, kuten osuuspääoman korkoa verotetaan saajien henkilökohtaisessa verotuksessa. Jäsenten saamia asiakashyvityksiä eli bonuksia ja alennuksia ei veroteta. (Verohallinto 2017.)

Vaikka osuuskunta on yhtiömuotona harvinainen, osuuskunnan jäsenyys on hyvin yleistä. Vuonna 2012 Suomessa oli yli 4 miljoonaa vähintään yhden osuuskunnan jäsentä. (Hallituksen esitys eduskunnalle osuuskuntalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi HE 185/2012, 1.2.)

2.5 Yrittäjän velvollisuudet

2.5.1 Arvonlisäverovelvollisuus

Arvonlisäverolla tarkoitetaan yleistä kulutusveroa, jolla verotetaan tuotteen tai palvelun arvonlisää. Arvonlisäverosta puhutaan välillisenä verona, mikä tarkoittaa sitä, että se jää lopullisen kuluttajan maksettavaksi. Myyjä sisällyttää veron määrän tuotteensa tai palvelunsa myyntihintaan ja tilittää sen myöhemmin valtiolle. Arvonlisäveron vähennysoikeuden nojalla yrittäjä tai yritys saa vähentää tuotantopanostoihinsa sisältyneen veron omasta verotilityksestään, jotta veroa maksetaan ainoastaan arvonlisäyksestä. (Yrittäjät s.a.)

Mikäli yrityksen liikevaihto on enintään 10 000 euroa, tätä ei lueta arvonlisäverovelvolliseksi. Tällöin liiketoiminta katsotaan vähäiseksi ja näin ollen liikevaihto on arvonlisäverotuksessa kokonaan verovapaata. Tässä tilanteessa arvonlisäverovelvolliseksi on kuitenkin mahdollista rekisteröityä vapaaehtoisesti. Samat lainalaisuudet pätevät elinkeinonharjoittajaan. (Verohallinto 2019.)

Liikevaihdon ollessa yli 10 000 euroa, tai jos yritys on ilmoittautunut vapaaehtoisesti alv-velvolliseksi, veroa tulee maksaa kaikesta tilikauden myynnistä arvonlisäverolain mukaisesti. Jos yritys on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi, mutta sen liikevaihto jää alle 10 000 euroon, se voi saada koko tilikauden ajalta tilittämänsä arvonlisäveron takaisin alarajahuojennuksena. Arvonlisäverovelvollinen yrittäjä tai yritys on myös oikeutettu osittaiseen huojennukseen, mikäli sen liikevaihto ylittää 10 000 euron rajan, mutta jää alle 30 000 euroon. (Verohallinto 2019.)

2.5.2 Yrittäjän eläkevakuutus

Yrittäjän eläkevakuutus eli YEL on lakisääteinen vakuutus, joka on hankittava, mikäli henkilö on yrittäjän eläkelain määritelmän mukaan yrittäjä ja on Suomessa asuva 18–67-vuotias, joka on työskennellyt yrityksessään vähintään neljä kuukautta 18 vuotta täytettyään ja joka on arvioinut vuosittaiseksi työtulokseen vähintään 7 799,37 euroa (vuonna 2019) (Holopainen 2019, 151). Yrittäjän eläkelain mukainen yrittäjän määritelmä käsiteltiin aiemmin alaluvussa 2.1.

Yrittäjän eläke karttuu sen mukaan, miten suureksi hän on asettanut työtulonsa. Työtulon on oltava vähintään 7 799,37 euroa ja enintään 177 125,00 euroa (2019) ja sen tulee vastata palkkaa, jonka yrittäjä maksaisi samasta työstä vastaavan ammattitaidon omaavalle henkilölle. Työtuloa ei voi asettaa tällaista palkkaa alemmaksi kuin poikkeustapauksissa. (Holopainen 2019, 152.)

Vaikka yrittäjä arvioisi vuosittaisen työtulonsa 7 799,37 euron minimirajaa pienemmäksi, hän voi kuitenkin ottaa YEL-vakuutuksen vapaaehtoisesti, mikä kerryttää yrittäjän eläkettä samalla periaatteella kuin pakollinen vakuutus. Vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen voi ottaa myös, jos yrittäjä on työeläkeläimen mukaisella vanhuuseläkkeellä. Vapaaehtoisen vakuutuksen voi halutessaan päättää koska tahansa, mutta vakuutusta ei voi kuitenkaan asettaa päättymään eikä myöskään alkamaan takautuvasti. (Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo s.a.)

YEL-vakuutusmaksu on 18–52-vuotiailla ja yli 62-vuotiailla yrittäjillä 24,10 % ja 53–62-vuotiailla yrittäjillä 25,60 % työtulosta (2019). Aloittava yrittäjä saa kuitenkin 22 prosentin alennuksen YEL-maksuunsa ensimmäiseltä neljältä vuodelta. Alennus huomioon otettuna vakuutusmaksu on 18–52-vuotiailla ja yli 62-vuotiailla yrittäjillä 18,798 % ja 53–62-vuotiailla 19,968 %. Alennuksen saa myös, jos yrittäjä on ollut aiemmin TyEL-vakuutettu ja on siirtynyt YEL-vakuutuksen piiriin. (Holopainen 2019, 152–153.)

Yrittäjän on otettava YEL-vakuutus kuuden kuukauden sisällä yritystoiminnan aloittamisesta. Vakuutuksen alkamispäivä on YEL:n piiriin kuuluvan yrittäjätoiminnan aloituspäivä, joka ei ole välttämättä sama kuin yrityksen perustamispäivä. Eläketurvakeskus valvoo, että YEL-vakuuttamisen edellytykset täyttävät yrittäjät hankkivat YEL-vakuutuksen ja se voi myös tehdä yrittäjälle niin sanotun pakkovakuutuksen, mikäli vakuutusta ei oteta ajoissa. Jos yrittäjä ottaa vakuutuksen myöhässä, hänelle voidaan määrätä laiminlyöntikorotus YEL-maksuun. (Holopainen 2019, 153.)

Yrittäjä voi valita, maksaako YEL-vakuutusta 1–4, 6 vai 12 kuukauden välein, mutta vuosittaisesta vakuutusmaksusta tulee olla maksettuna kuitenkin vähintään puolet ennen elokuun alkua. Pienimmillään YEL-maksu on, kun vakuutuksen maksaa yhdessä erässä tammikuussa. Tarvittaessa YEL-vakuutusmaksussa voi joustaa tilapäisesti, mikäli yrityksen taloudellinen tilanne muuttuu. Maksua voi väliaikaisesti nostaa tai laskea kerran kalenterivuodessa, mikäli YEL-vakuutus on voimassa koko kalenterivuoden ajan, aloittavan yrittäjän alennus ei ole voimassa, YEL-maksuja ei ole maksamatta eikä yrittäjä saa Suomesta työeläkettä. (Ilmarinen s.a.) Mikäli yrittäjän työpanos muuttuu pysyvämmiin suuremmaksi tai pienemmäksi, hänen tulee ilmoittaa tästä eläkeyhtiölleen, jotta työtulon määrä voidaan muuttaa paremmin todellista työpanosta vastaavaksi (Holopainen 2019, 152).

YEL-maksut voidaan vähentää kokonaisuudessaan joko yrittäjän omassa tai yrityksen verotuksessa, riippuen onko vakuutus otettu yrittäjän vai yrityksen nimissä. Jos YEL-maksut maksaa yrittäjä itse, maksut voidaan vähentää joko yrittäjän tai hänen puolisonsa verotuksessa. Jos YEL-maksuista vastaa yritys, maksut vähentävät yrityksen tulosta ja täten verotettavaa tuloa. (Ilmarinen s.a.)

2.5.3 Kirjanpitovelvollisuus

Kirjanpitovelvollisuus koskee kaikkia yrityksiä. Kirjanpidon tarkoituksena on erottaa yrityksen talous yrittäjän henkilökohtaisesta taloudesta, jotta muun muassa veroja maksetaan oikea määrä. Yleensä kirjanpitovelvollisen on pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa, jolloin kustakin liiketapahtumasta kirjataan rahan käyttö ja lähde. Kahdenkertainen kirjanpito tapahtuu suoriteperusteisesti, eli tapahtumat kirjataan sille päivälle, jona suorite, kuten myytävä tuote luovutetaan asiakkaalle. Yhdenkertaista kirjanpitoa, jossa maksuperusteisesti maksupäivän mukaan kirjataan vain tulot ja menot, saavat pitää vain liikkeen- ja ammatinharjoittajat, jotka ylittävät päättyneellä ja sitä edeltävällä tilikaudella korkeintaan yhden seuraavista rajoista:

- 1) liikevaihto 200 000 euroa
- 2) taseen loppusumma 100 000 euroa
- 3) keskimäärin 3 työntekijää. (Holopainen 2019, 188–189.)

Yrityksen johto vastaa kirjanpidon järjestämisestä ja sen lainmukaisuudesta (Holopainen 2019, 173). Kirjanpito on järjestettävä siten, että kirjauksia voidaan tarkastella aika- ja asiajärjestyksessä. Sen on oltava aina ajan tasalla siten, että käteisrahalla tapahtuneet maksut kirjataan päiväkohtaisesti viivyttyä. Muut tapahtumat voidaan kirjata kuukausikohtaisesti tai muulla vastaavalla jaksotuksella. Kirjausten tulee perustua päivättyihin ja yksilöityihin tositteisiin, kuten laskuihin tai kuitteihin, jotka todentavat liiketapahtumat. (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336, 2 luku § 4, § 5.)

Etenkin aloittelevan yrittäjän, jolla ei ole aiempaa kokemusta kirjanpidosta, kannattaa harkita kirjanpidon ulkoistamista tilitoimiston hoidettavaksi. Kirjanpidon lisäksi tilitoimisto hoitaa yleensä muutkin lakisääteiset velvollisuudet, kuten eri viranomaisilmoitusten, tilinpäätöksen ja tuloveroilmoituksen laatimisen. (Holopainen 2019, 175.)

Tilikauden päätteeksi laadittava tilinpäätös kertoo yrityksen tuloksen ja taloudellisen aseman. Tilinpäätökseen sisältyvät tuloslaskelma, tase, tase-erittelyt, liitetiedot ja luettelo kirjanpidoista ja aineistoista sekä tarvittaessa rahoituslaskelma ja toimintakertomus. Tilinpäätöstä ei tarvitse kuitenkaan laatia, mikäli yritys on mikroyritys, eli sen päättyneellä ja sitä edeltävällä tilikaudella korkeintaan yksi seuraavista rajoista ylittyy:

- 1) liikevaihto 700 000 euroa
- 2) taseen loppusumma 350 000 euroa
- 3) keskimäärin 10 työntekijää. (Holopainen 2019, 190.)

2.6 Sivutoiminen yrittäjyys

Yrittäjä on sivutoiminen, jos hän ansaitsee toimeentulonsa pääasiassa muilla tavoin kuin itsenäisenä yrittäjänä toimimalla. Yleensä sivutoiminen yrittäjä on joko palkansaaja, opiskelija tai eläkeläinen. Myös työttömyysetuutta saavan työttömän henkilön on mahdollista toimia sivutoimisena yrittäjänä. Sivutoiminen yrittäjyys voi olla hyvä keino kokeilla liikeidean toimivuutta ennen päätoimiseksi yrittäjäksi ryhtymistä tai ansaita sivutuloja päätulonlähteen lisäksi. (Holopainen 2019, 187.)

Kaikissa yritysmuodoissa voi työskennellä sivutoimisesti. Useimmat sivutoimiset yrittäjät harjoittavat kuitenkin yritystoimintaa yksin, yleisimmin yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Sivutoimista yrittäjää koskevat samat velvollisuudet kuin päätoimista yrittäjääkin. Sivutoiminen yrittäjä ei kuitenkaan voi saada TE-toimistolta starttirahaa yritystoiminnan käynnistämistä varten, ellei hän laajenna yritystoimintaansa päätoimiseksi. (Holopainen 2019, 188, 193.) Hän voi kuitenkin työttömänä ollessaan hakea Yleisestä työttömyyskassasta soviteltua päivärahaa (Yleinen työttömyyskassa s.a.).

Lähtökohtaisesti sivutoiminen yrittäjyys ei edellytä työnantajan lupaa (Holopainen 2019, 187). Lupa kuitenkin tarvitaan, mikäli työntekijä on virkasuhteessa kuntaan ja joutuu käyttämään työaika sivutoimeensa. Tällöin virkamies on veloitettu hakemaan sivutoimilupaa työnantajalta. Lupa on myös haettava, jos sivutoiminen yrittäjyys on aloitettu jo ennen virkasuhteen muodostumista. Vaikka sivutoimi ei vaadi työajan käyttöä, viranhaltijan on kuitenkin tehtävä sivutoimi-ilmoitus työnantajalle. Sivutoimi ei saa myöskään haitata viranhaltijan asianmukaista tehtävän suorittamista tai vahingoittaa kilpailevana toimintana työnantajaa. (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 11.4.2003/304, § 18.) Kilpailevaksi toiminnaksi katsotun sivutoimisen yrittäjyyden kieltö koskee myös muita työntekijöitä, kuin kunnan viranhaltijoita (Työsopimuslaki 26.1.2001/55, 1 luku § 1, 3 luku § 3).

3 KEVYTYRITTÄJYYS JA LASKUTUSPALVELUT

3.1 Yleistä

Kevytyrittäjyydellä tarkoitetaan tapaa, joka mahdollistaa yrittäjämäisen toiminnan ilman omaa yritystä tai Y-tunnusta. Kevytyrittäjä laskuttaa tekemänsä työn laskutuspalveluyrityksen kautta ja on siis samalla laskutuspalvelun asiakas. Koska kevytyrittäjällä ei ole omaa Y-tunnusta, hän ei ole myöskään kirjanpitovelvollinen. Yrittäjän byrokratia ja pakolliset velvollisuudet, kuten kirjanpidon, verotuksen ja sivukulujen hoitaminen, jäävät laskutuspalvelun vastuulle. (Holopainen 2019, 195.)

Yleisesti ottaen kevytyrittäjän tehtävänä on etsiä kuluttajia osaamiselleen, hoitaa työnsä ja ilmoittaa tiedot toimeksiannosta laskutuspalvelulle. Viimeksi mainittu tarkoittaa käytännössä sitä, että kevytyrittäjä tekee työstä laskun laskutuspalveluyritykselle, joka lähettää sen omissa nimissään kevytyrittäjän asiakkaalle, eli sille jolle työ on tehty. Koska lasku lähtee asiakkaalle laskutuspalvelun nimissä ja sen Y-tunnuksella, asiakas maksaa rahat laskutuspalvelun tilille. Laskutuspalveluyrityksen saatua maksun, se pidättää siitä verojen lisäksi oman palkkionsa ja vaadittavat sivukulut, minkä jälkeen se tilittää jäljelle jäävän summan palkkana kevytyrittäjän pankkitilille. (Holopainen 2019, 195.)

Mikäli kevytyrittäjän asiakas ei jostain syystä maksa laskua ajoissa, voi laskutuspalveluyritys (esimerkiksi Finjob) lähettää tälle ensin muistutuslaskun/-laskuja ja jos asiakas ei senkään jälkeen maksa velkaansa, voi laskutuspalvelu tämän jälkeen siirtää saatavan perintätoimiston hoidettavaksi. Useimmiten perintään liittyvät toimenpiteet ovat kevytyrittäjälle ilmaisia, mutta laskun tulee olla riidaton. Kevytyrittäjä on itse vastuussa laskutusten oikeellisuudesta ja riidattomuudesta. (Finjob s.a.)

Kevytyrittäjän onkin suositeltavaa sopia työstä asiakkaansa kanssa kirjallisesti toimeksiantosopimuksella. Sen nojalla voidaan ensiksikin osoittaa, että osapuolten välillä on toimeksiantosuhte, eikä työsuhte. Työsuhteen tunnusmerkkejä käsiteltiin aiemmin alaluvussa 2.1. Toimeksiantosopimuksella voidaan myös rajata osapuolten vastuita. Tilanteessa, jossa jompikumpi osapuoli on rikkonut sopimusta, on rikkoneen osapuolen korvattava koko aiheutunut vahinko, jos vastuita ei ole rajoitettu. (Lindfelt 2017.)

Hyvin tehdyssä toimeksiantosopimuksessa on syytä mainita osapuolten lisäksi ainakin sen tarkoitus, palvelujen kuvaus ja niiden laajuus, hinnat, maksuehdot sekä vastuunrajaukset. Sopimuksessa on tärkeää olla maininnat myös osapuolten juridisesta suhteesta, kevytyrittäjän velvollisuudesta huolehtia lakisääteisistä maksuista vero- ja eläkelakien mukaisesti ja siitä, ettei sopimus aiheuta osapuolten välille työsuhdetta. (Lindfelt 2017.)

Kevytyrittäjäksi ryhtyminen tulee usein kysymykseen esimerkiksi siinä tapauksessa, kun henkilön harjoittama liiketoiminta on pientä tai keikkaluontoista, eikä omaa yritystä välttämättä ole järkevää perustaa. Se voi sopia myös liikeidean kokeiluun, jolloin taloudelliset riskit ovat alhaisemmat. (Bisnes.fi s.a.)

Kevytyrittäjyyden aloittamisen etuja ovat, että yrityksen perustamiseen liittyviä muodollisuuksia ei ole ja laskutuspalveluun rekisteröityminen on helppoa ja nopeaa. Yleensä se on myös ilmaista, eikä palvelun käytön aloittaminen velvoita käyttäjää mihinkään. (Bisnes.fi s.a.)

Kevytyrittäjänä itsensä voi työllistää niin päätoimisesti kuin sivutoimisesti oman työn ohessa. Se soveltuu eri elämäntilanteissa oleville henkilöille, kuten opiskelijoille, eläkeläisille tai työttömille. Pää- ja sivutoimisuuden määrittäminen on kuitenkin tärkeää kevytyrittäjän työttömyysturvan kannalta. (Holopainen 2019, 195, 198.) Kevytyrittäjän oikeutta työttömyysturvaan käsitellään myöhemmin aluvussa 3.2.5.

Laskutuspalveluiden kautta toimivien henkilöiden toimialojen ja ammattinimikkeiden kirjo on laaja. Tyypillisiä kevytyrittäjiä ovat muun muassa valokuvaajat, graafikot, siivoojat, kodinhoitajat, personal trainerit, esiintyvät taitelijat sekä rakennusalan tekijät (Ukko.fi 2019).

Kevytyrittäjänä toimiminen ei sen sijaan sovellu joillekin aloille. Laskutuspalveluiden välillä esiintyy eroja, mitä toimintaa heidän kauttaan ei voi laskuttaa. Useimpien laskutuspalveluyritysten kautta esimerkiksi elintarvikkeiden myyntiin ja valmistukseen liittyvän toiminnan laskuttaminen ei ole mahdollista. (Eezy s.a.; Finjob s.a.; Laitinen 2015.)

Vuonna 2019 Suomessa toimii noin 20 laskutuspalveluyritystä. Alan suurimpia palveluntarjoajia ovat Eezy, Free-Laskutus, Odeal, Suomen Palkkiopalvelu ja Ukko.fi. Perinteisen palkkatyön ja yrittäjyyden välimaastoon asettuva kevytyrittäjyys on vielä melko tuore suuntaus ja viime vuosina se on kasvattanut Suomessa nopeasti suosiotaan. Yritysten mukaan kevytyrittäjien määrä on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana 30 000:sta 150 000:een. (Pietarila 2019.)

Liikevaihdollisesti mitattuna Ukko.fi on alansa isoin toimija. Tilikaudella 2018 yhtiön liikevaihto oli 85 miljoonaa ja tilikauden tulos 1,4 miljoonaa euroa. Henkilöstöä sillä oli vuoden aikana 17 työntekijän verran. (Finder 2019.)

Laskutuspalveluiden perimät palvelumaksut vaihtelevat yrityskohtaisesti. Tyypillisesti palvelupalkkion suuruus asettuu 2–5 prosentin välille ja se lasketaan arvonlisäverottomasta laskutussummasta. (Omapaja 2018.) Joillakin laskutuspalveluilla voi lisäksi olla käytössään esimerkiksi jokin tietty minimi- tai maksimipalkkio.

3.2 Kevytyrittäjän lainsäädännöllinen asema

Juridisesti termi ”kevytyrittäjä” ei ole virallinen työmuoto, vaan hänet määritellään lain mukaan joko palkansaajaksi tai yrittäjäksi. Kevytyrittäjää voidaan pitää itsensä työllistäjänä, joka toimii yrittäjämäisesti laskutuspalvelun avulla. (Finjob s.a.)

Laskutuspalvelufirman kanssa kevytyrittäjä sopii muodollisesta työsopimuksesta tai laskutusopimuksesta. Muodollisessa työsopimuksessa kevytyrittäjä on palkansaaja ja hänelle maksetaan palkkaa, kun

taas laskutussopimuksen nojalla kevytyrittäjää pidetään tulonhankkimistoimintaa harjoittavana henkilönä (ei Y-tunnusta) tai yrittäjänä (Y-tunnus) ja hänelle tai hänen yritykselleen maksetaan työkorvausta. (Verohallinto 2019.) Edellä mainitulla sopimustyyppin valinnalla on vaikutusta muun muassa kevytyrittäjän arvonlisäverotukseen ja matkakulujen korvaamiseen (Holopainen 2019, 175).

Työ- ja sosiaalivakuutuslainsäädännössä laskutuspalveluyritysten kautta itsensä työllistäviä henkilöitä kohdellaan pääsääntöisesti yrittäjinä. Verotuksessa laskutuspalveluyritys on taas muodollisesti kevytyrittäjän (työn suorittaja) työnantaja, jos osapuolet ovat sopineet edellä mainitusta muodollisesta työsopimuksesta. (Verohallinto 2019.)

Muodollinen työsuhde sovitaankin yleisesti vain verotusta koskevien velvoitteiden hoitamiseksi. Huomioitavaa kuitenkin on, ettei muodollisesti sovittu työsuhde vastaa työsopimuslain määritelmän mukaista työsuhdetta, sillä työn suorittaja ei tee työtä laskutuspalvelun valvonnan alaisena. Lisäksi kevytyrittäjä vastaa itse toimeksiantojensa hankinnasta ja hinnoittelusta. (Verohallinto 2019.) Työsopimuslain mukaisen työsuhteen muita tunnusmerkkejä on käsitelty aiemmin alaluvussa 2.1.

Tässä työssä käytetään oletuksena muodollista työsopimusta laskutuspalvelun ja kevytyrittäjän välillä, koska se on tavanomaisempi.

3.2.1 Arvonlisäverotus

Kevytyrittäjyyden yksi nurjista puolista on, että laskutuspalveluyrityksen kautta lähteviin laskuihin tulee yleensä lisätä arvonlisävero – riippumatta siitä, kuinka suuria summia kevytyrittäjä laskuttaa. Laskun sisältäessä laskutuspalveluyrityksen Y-tunnuksen, arvonlisäverovelvollisuus määräytyy laskutuspalvelun liikevaihdon mukaan (yli 10 000 euroa). Koska laskutuspalveluiden liikevaihdot ylittävät poikkeuksetta myös 30 000 euron rajan, kevytyrittäjät eivät ole oikeutettuja myöskään edes osittaiseen alarajahuojennukseen. Kevytyrittäjän tulee siis huomioida arvonlisäveron osuus laskutuksessaan, mikäli hänen työnsä tai palvelunsa on arvonlisäverolain piiriin kuuluvaa. (Holopainen 2019, 117, 196.)

Suomessa yleinen arvonlisäverokanta on 24 %. Joihinkin hyödykkeisiin sovelletaan kahta alennettua verokantaa, jotka ovat 14 % ja 10 %. Myös arvonlisäveroton laskutus, niin sanotulla nollaverokannalla, on mahdollista. (Yrittäjät 2018.)

Kevytyrittäjän näkökulmasta 14 %:n arvonlisäverokannan käyttäminen ei ole kovinkaan yleistä. Tämä juontaa juurensa siitä, että useimpien laskutuspalveluiden kautta elintarvikkeiden myyntiin ja valmistukseen liittyvää toimintaa ei voi laskuttaa. (Eezy s.a.; Finjob s.a.; Laitinen 2015.)

10 %:n verokantaa käytetään muun muassa liikuntapalvelujen laskuttamisessa. Tätä alennettua verokantaa voidaan käyttää myös esimerkiksi siinä tapauksessa, kun liikuntapalvelu myydään kuntosalille, joka myy sen eteenpäin omille kuluttajilleen. Huomioitavaa kuitenkin on, että personal trainer -palvelut tai liikunnan opettaminen eivät kuulu kyseisen alv-kannan piiriin. (Verohallinto 2018.)

0 %:n arvonlisäverokanta on tyypillinen esiintyvien taiteilijoiden, kuten muusikoiden, tai muiden julkisten esiintyjien palkkioissa. (Verohallinto 2018.) Nollaverokantaa sovelletaan myös rakennusalalla, jossa on käytössä käännetty arvonlisäverovelvollisuus. Tällä tarkoitetaan sitä, että myyntitilanteessa rakentamispalveluiden verosta vastaa myyjän sijaan ostaja. Tiettyjen ehtojen täyttyminen on edellytyksenä käännetyn verovelvollisuuden käyttämiselle. Ostajan tulee esimerkiksi olla elinkeinonharjoittaja, ja myynnin tulee tapahtua Suomessa. Käännetyn verovelvollisuuden soveltaminen ei siis tule kysymykseen esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, kun rakentamispalvelu myydään yksityishenkilölle tai kun kyse on tavaroiden myynnistä. (Verohallinto 2017.)

Käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta sovelletaan lisäksi ulkomaankaupassa. Kevytyrittäjän näkökannasta laskutus tapahtuu EU-maihin pääasiassa ja EU:n ulkopuolelle aina arvonlisäverottomasti (Finjob s.a.). Palvelukaupan yleissäännöksen mukaisesti elinkeinonharjoittajien väliseen kaupankäyntiin sovelletaan käännettyä verovelvollisuutta aina, kun ostaja sijaitsee eri maassa myyjään nähden, jolloin ostaja on velvollinen suorittamaan veron omassa kotimaassaan (Verohallinto 2017). Toisessa EU-maassa sijaitsevalla palvelun ostajalla tulee olla voimassa oleva arvonlisäverotunniste eli VAT-numero. Laskutukseen liittyen kevytyrittäjän tulee pyytää toimeksiantajaltaan tämän VAT-numero, jonka oikeellisuuden hän voi vielä itse tarkistaa Euroopan komission sivuilta. Tällaisissa tilanteissa Suomesta lähtevälle laskulle ei siis lisätä arvonlisäveroa lainkaan, vaan ulkomainen toimeksiantaja on velvollinen suorittamaan arvonlisäveron kotimaassaan ja hän voi vähentää sen oman myyntinsä arvonlisäverostaan. (Ukko.fi 2019.)

Matkakustannusten osalta arvonlisäveron peruste määräytyy sen mukaan, minkä alv-kannan työtä kevytyrittäjä on laskuttanut toimeksiantajaltaan, eli toisin sanoen millaisen työn tekemisestä matkakustannukset ovat aiheutuneet. Koska yleinen arvonlisäverokanta Suomessa on 24 %, usein myös laskutettaville matkakustannuksille lisätään arvonlisävero. Jos taas työ on esimerkiksi ollut käännetyn alv-velvollisuuden piiriin kuuluvaa, matkakustannuksetkin laskutetaan ilman arvonlisäveroa. (Finjob s.a.)

3.2.2 Matkakustannusten korvaukset

Työnantaja voi korvata työntekijälle tilapäisestä työmatkasta aiheutuneita kustannuksia verovapaasti. Matkakustannuksilla tarkoitetaan päivärahoja, kilometrikorvausta ja ateriakorvausta. Verohallinto antaa vuosittain päätöksen verovapaiden matkakulujen enimmäismääristä. Mikäli työntekijälle maksetaan korvauksia kyseisiä enimmäismääriä enemmän, katsotaan ylittävä osuus korvauksen saajan ennakonpidätyksen alaiseksi tuloksi. (Kouhia-Kuusisto, Mikkonen, Syvänperä, Turunen 2017, 89.)

Varsinaisella työtekemisaikalla tarkoitetaan työpaikkaa, jossa palkansaaja hoitaa työtehtäviään vakituisesti. Työntekijän matkustaessa asunnolta varsinaiselle työpaikalle, verovapaita korvauksia ei voida suorittaa, koska matka ei täytä tilapäisen työmatkan kriteeristöä. (Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 91.)

On mahdollista, että työntekijällä on useita työntekemispaikkoja. Ensisijaiseksi työntekemispaikaksi kutsutaan sellaista, jossa työntekijä pääsääntöisesti harjoittaa ammattiaan. Toissijaiseksi työntekemispaikaksi voidaan puolestaan luokitella esimerkiksi samaisen yrityksen tai konsernin vakituinen työpaikka, joka sijaitsee toisella paikkakunnalla työntekijän ensisijaiseen työpaikkaan nähden. Tällä toissijaisella työpaikalla verovelvollinen työskentelee säännöllisesti, mutta ei pääasiallisesti. (Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 91.)

Palkansaajan työmatkan suuntautuessa toissijaiseen työpaikkaan, työnantaja voi korvata hänelle matkustamiskustannukset (kilometrikorvaus, matkaliput) ja kohtuulliset majoittumiskustannukset (hotellihuone, asunnon vuokra) verovapaasti. Päivärahoja ei kuitenkaan ole mahdollista korvata verottomana. (Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 91.)

Työmatka tarkoittaa matkaa, jonka palkansaaja tilapäisesti tekee suorittaakseen hänelle kuuluvat työtehtävänsä. Matkan kohteena on erityinen työntekemispaikka, ei siis hänen varsinainen työpaikkansa. Palkansaajalla ei työnsä luonteen takia välttämättä ole varsinaista työpaikkaa, tällöinkin työmatkaksi luetaan matka, jonka hän tilapäisesti tekee asunoltaan erityiselle työntekemispaikalle. (Verohallinto 2018.)

Eryteisellä työntekemispaikalla voidaan tarkoittaa esimerkiksi koulutustilaisuutta tai asiakaskäyntiä. Tunnusomaista on, että työmatka on kestoltaan lyhyt ja tilapäinen, varsinaisen työntekemispaikan säilyessä edelleen toisaalla. (Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 91.)

Työmatkan kohdistuessa erityiseen työntekemispaikkaan, työnantaja voi korvata palkansaajalle verovapaasti kaikki syntyneet matka- ja majoituskustannukset sekä päivärahat. Työntekijälle ei voida verottomasti korvata aiheutuneita omia elantokustannuksia, kuten matkoja toissijaisen työntekemispaikan ja hotellin välillä, mutta tällaiset kulut hänen on mahdollista vähentää henkilökohtaisessa verotuksessaan. (Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 92.)

Tuloverolain nojalla tilapäinen työskentely erityisellä työntekemispaikalla voi kestää enintään kolme vuotta samassa työkohteessa. Määräaikaa laskettaessa huomioidaan työskentelyjaksot, joiden aikana erityinen työntekemispaikka on ollut palkansaajan pääasiallinen työskentelypaikka. Pääasialliseksi työskentelypaikaksi tällainen työkohde katsotaan silloin, kun palkansaajan kolmen vuoden työjakson aikana tekemistä työpäivistä yli puolet on suoritettu samalla työntekemispaikalla. Pääasiallinen työskentelypaikka voi olla erityinen työntekemispaikka silloin, kun kolmen vuoden määräaika ei ylitä. Varsinaiseksi työpaikaksi se muuttuu vasta edellä mainitun aikarajan ylittyessä. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535, 4 luku § 72 a; Verohallinto 2018.)

On olemassa kuitenkin toimialoja, joilla palkansaaja joutuu vaihtamaan erityistä työntekemispaikkaansa toistuvasti alalle tunnusomaisen työn lyhytaikaisuuden takia. Tällaisiin toimialoihin kuuluvat esimerkiksi rakennus-, maanrakennus- ja metsäala, ja niitä koskevat hieman erilaiset säännökset. (Finjob s.a.) Mikäli tämän tyyppisellä alalla työskentelevällä palkansaajalla ei ole varsinaista työnteke-

mispaikkaa, päivittäisistä asunnon ja erityisen työtekemispaikan välisistä matkoista aiheutuneista kuluista verovapaina voidaan lähtökohtaisesti korvata vain matkustamiskustannuksista saatu korvaus. Työntekijä on kuitenkin oikeutettu myös ateriakorvaukseen, mikäli hänellä ei ole mahdollisuutta työnantajan järjestämään työpaikkaruokailuun, joko erityisellä työtekemispaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535, 4 luku § 71.)

Vuonna 2019 verovapaiden matkakustannusten enimmäismäärät ovat:

- Kokopäiväraha 42 euroa
- Osapäiväraha 19 euroa
- Yömatkaraha 13 euroa
- Ulkomaan päiväraha maa- tai aluekohtainen
- Ateriakorvaus 10,50 euroa
- Kilometrikorvaus 0,43 euroa/kilometri (oman auton käyttö)

Matkavuorokausi alkaa, kun palkansaaja lähtee työmatkalle joko asunnoltaan tai työpaikaltaan. Yksi matkavuorokausi on enintään 24 tunnin mittainen ajanjakso. Jos siis palkansaajan työmatka kestää useita vuorokausia, yhden matkavuorokauden lasketaan päättyvän, kun sen alkamisesta on kulunut 24 tuntia. Työmatkan (ja matkavuorokauden/-vuorokausien) päättymisajankohtana pidetään hetkeä, jolloin palkansaaja palaa asunnolleen tai työpaikalleen. (Verohallinto 2018.)

Päiväraha on korvaus palkansaajan työmatkan aiheuttamista ruoka- ja elinkustannusten lisäyksestä ja se lasketaan matkavuorokausittain. Edellytyksenä verovapaalle kotimaan päivärahan maksamiselle on, että erityinen työtekemispaiikka sijaitsee yli 15 kilometrin päässä työntekijän asunnosta tai varsinaisesta työpaikasta, eli siitä pisteestä, josta työmatka on alkanut. Lisäksi erityisen työtekemispaikan tulee olla yli viiden kilometrin päässä sekä asunnosta että varsinaisesta työpaikasta. (Verohallinto 2018.)

Palkansaajalle suoritetaan kotimaan kokopäiväraha, kun hänen työmatkansa kestää yli 10 tuntia, tai kun viimeinen täysi matkavuorokausi ylittyy yli kuudella tunnilla. Vuonna 2019 kokopäivärahan enimmäismäärä on 42 euroa. Jos palkansaaja saa jonkin matkavuorokauden aikana vähintään kaksi ilmaista ateriaa, kokopäivärahan määrä puolittuu eli on silloin 21 euroa. (Verohallinto 2018.)

Kotimaan osapäivärahaa maksetaan työntekijälle, kun hänen työmatkansa kestää yli kuusi, mutta alle 10 tuntia, tai kun viimeinen täysi matkavuorokausi ylittyy vähintään kahdella tunnilla. Vuonna 2019 osapäivärahan enimmäismäärä on 19 euroa. Mikäli työntekijä saa jonakin matkavuorokautena vähintään yhden ilmaisen aterian, osapäivärahan määrä puolittuu ollen 9,50 euroa. (Verohallinto 2018.)

Yömatkarahaa palkansaajalle voidaan maksaa, mikäli päivärahaan oikeuttavasta matkavuorokaudesta vähintään neljä tuntia on kello 21.00 – 07.00 välisenä aikana. Edellytyksenä on lisäksi, että työnantaja

ei järjestä työntekijälle veloituksetonta majoitusta, eikä muutenkaan osallistu tämän majoittumiskorvauksien maksamiseen. Vuonna 2019 yömatkarahan enimmäismäärä on 13 euroa. (Verohallinto 2018.)

Ulkomaan päivärahojen määrissä esiintyy maakohtaisesti runsasta vaihtelua, yleisesti ottaen niiden voidaan sanoa olevan hieman kotimaan päivärahoja isompia. Ulkomaille suuntautuvan työmatkan kestäessä vähintään 10 tuntia, palkansaaja on oikeutettu ulkomaan kokopäivärahaan. (Verohallinto 2018.)

Korvauksen enimmäismäärä määräytyy sen perusteella, kuinka kauan työmatka kestää ja missä maassa tai alueella kukin matkavuorokausi päättyy. Matkavuorokauden päättyessä laivassa tai lentokoneessa, määräytyy päiväraha sen perusteella, mistä kulkuväline on viimeksi lähtenyt tai mihin maahan tai alueelle se ensiksi saapuu Suomesta lähdettäessä. (Verohallinto 2018.)

Mikäli viimeinen täysi matkavuorokausi ylittyy vähintään 10 tunnilla paluumatkalla laivassa tai lentokoneessa, palkansaajalle suoritetaan ulkomaan kokopäiväraha sen perusteella, mistä matkustusväline on lähtenyt liikkeelle. Jos vuorokausi ylittyy vähintään kahdella tunnilla, mutta jää alle 10 tunnin, maksetaan puolet viimeksi maksetusta ulkomaan päivärahasta. Palkansaajan saadessa jonakin matkavuorokautena vähintään kaksi ilmaista ateriala, päivärahan määrä puolittuu. (Verohallinto 2018.)

Ateriakorvausta palkansaajan on mahdollista saada siinä tapauksessa, kun työmatkasta ei suoriteta päivärahaa, eikä hänellä ole tilaisuutta aterioida tavanomaisessa ruokailupaikassaan. Ateriakorvauksen maksaminen tulee kyseeseen myös silloin, kun työmatka on kestoltaan niin lyhyt, ettei se oikeuta päivärahan korvaamiseen. Vuonna 2019 ateriakorvauksen enimmäismäärä on 10,50 euroa. Mikäli työntekijä joutuu ruokailemaan kahdesti tavanomaisen ruokapaikkansa ulkopuolella, korvauksen enimmäismäärä nousee 21 euroon. (Verohallinto 2018.)

Mikäli palkansaaja tekee työmatkan omistamallaan tai hallitsemallaan kulkuneuvolla, työnantaja voi suorittaa hänelle muiden edellä mainittujen korvausten ohella myös kilometrikorvausta verovapaasti. Korvauksen suuruuteen vaikuttaa esimerkiksi se, liikutaanko omalla vai työsuhteautolla ja onko kyydissä muita matkustajia, joiden kuljetus on työnantajan asiana. Yleisin työmatkoilla käytettävä kulkuneuvo on oma auto. Vuonna 2019 kilometrikorvauksen perussumma oman auton käytölle on 0,43 euroa kilometriltä. Jos kyydissä on muita matkustajia, perussummaa korotetaan 0,03 euroa kilometriltä jokaista mukana olevaa lisämatkustajaa kohden. Palkansaajan matkustaessa käyttöetuautolla, voidaan hänelle korvata polttoainekuluja 0,10 euroa kilometriltä. (Verohallinto 2018.)

Jotta työnantaja voi korvata työn tekemisestä aiheutuneet kustannukset työntekijälle, tämän on tehtävä työmatkastaan matkalasku. Asioita, jotka matkalaskusta on käytävä ilmi, ovat muun muassa matkan tarkoitus, kohde (tarvittaessa matkareitti), matkustustapa sekä matkan alkamis- ja päättymisajankohdat. Mukaan tulee liittää mahdolliset maksukuitit, jotka voivat koskea esimerkiksi juna- ja len-

tolippuja sekä hotelliöyöymisiä. Lisäksi työnantajan tulee selvittää, työskentelikkö palkansaaja varsinaisella vai erityisellä työtekemispaiikalla ja että hän varmasti on velvollinen korvamaan kyseiset kustannukset verottomasti niiden täydessä laajuudessaan. (Verohallinto 2019.)

Laskutuspalveluyritysten kautta itsensä työllistävät henkilöt ovat tietyin ehdoin oikeutettuja verovapaisiin matkakustannusten korvauksiin. Verohallinto on antanut oman kannanottonsa siitä, kuinka laskutuspalveluiden tulee käsitellä matkakulujen korvauksia ennakoperinnässä, ja kuinka näitä korvauksia käsitellään työn suorittajan, eli niin sanotun kevytyrittäjän, tuloverotuksessa. (Verohallinto 2019.)

Verovapaita matkakulujen korvauksia voi maksaa ainoastaan työnantaja. Laskutuspalveluyritys ja työn suorittaja voivat sopia työsuhteen muodostumisesta, jolloin verotuksessa ensin mainittu on muodollisesti työn suorittajan työnantaja. (Verohallinto 2019.) Kuten aiemmin todettua, tässä työssä osapuolten oletetaan sopineen muodollisesta työsopimuksesta.

Muodollisessa työsuhteessa olevalle kevytyrittäjälle laskutuspalvelun suorittamia matkakulujen korvauksia voidaan verotuksessa kohdella neljällä eri tavalla: verovapaina, veronalaisina, jotka maksetaan ennakonpidätysvapaasti, verovapaina korvauksina todellisista kustannuksista tai palkkana. (Verohallinto 2019.)

Laskutuspalveluyrityksen on mahdollista korvata matkakustannukset työn suorittajalle verovapaasti verottajan määräysten mukaisesti ainoastaan siinä tapauksessa, jos matkakustannukset on laskutettu erikseen toimeksiantajalta. Käytännössä tällä tarkoitetaan siis sitä, että matkakulut on laskutettu sovitun palkan lisäksi ja erittely on nähtävissä laskulla. (Verohallinto 2019.)

Vaihtoehtoisesti työn suorittaja voi toimeksiantajansa kanssa sopia laskutuksen siten, että matkakustannukset sisältyvät urakka- tai tuntipalkan hintaan, eikä niiden osuuksia eritellä laskulla. Tällöin kustannukset ovat työn suorittajalle veronalaisia, mutta laskutuspalvelu voi kuitenkin maksaa ne ennakonpidätystä toimittamatta. Tällä tarkoitetaan sitä, että palkanmaksun yhteydessä ennakonpidätyksen alaiseen palkkaan tehdään – työn suorittajan toimittaman matkalaskun mukaisesti – matkakustannuksia vastaava vähennys, jolloin niistä ei toimiteta ennakonpidätystä. Työn suorittajalla on henkilökohtaisessa verotuksessaan oikeus vaatia työstä aiheutuneita kustannuksia vähennettäväksi tulonhankkimiskuluina. (Verohallinto 2019.)

Tulonhankkimisvähennyksistä puhuttaessa huomioitavaa on, että korvaukset ovat suuruudeltaan lähtökohtaisesti pienempiä kuin mitä vuosittain määrättävät verovapaiden matkakulujen enimmäismäärät ovat. Vuoden 2018 verotuksessa esimerkiksi vähennys oman auton käytöstä on 0,25 euroa kilometriltä. (Verohallinto 2018.)

Matkustamisesta aiheutuneita todellisia kuluja (kuten matkalippuja) laskutuspalveluyritys voi korvata kevytyrittäjälle verovapaasti kuitteja tai muita tositteita vastaan. Suoritetut korvaukset eivät saa ylittää tositteista ilmeneviä määriä. (Verohallinto 2019.)

Mikäli työn suorittajalle on korvattu matkakustannusten korvauksia vastoin Verohallinnon antamia ohjeistuksia, esimerkiksi matkoilta asunnon ja varsinaisen työpaikan väliltä tai aika- ja kilometrirajoista poiketen, korvaukset eivät ole laisinkaan verovapaita vaan ne katsotaan veronalaiseksi palkaksi. Jos taas korvauksia on suoritettu euromääräisesti enemmän kuin Verohallinnon päätöksessä on määrätty, ylittävä osuus on työn suorittajan ennakonpidätyksen alaista tuloa. (Verohallinto 2019.)

3.2.3 Vakuutukset

3.2.3.1 Eläkevakuutus

Kevytyrittäjien eläkevakuuttaminen muuttui keväällä 2017. Aiemmin laskutuspalveluyrityksen kautta laskutuksen hoitaneet henkilöt kuuluivat työntekijän eläkelain (TyEL) piiriin, mutta 1.5.2017 alkaen laskutuspalveluiden käyttäjät on luokiteltu eläkevakuuttamisen näkökulmasta yrittäjiksi. Kevytyrittäjät kuuluvat siis nykyisin YEL:n piiriin. (Finjob s.a.)

Kevytyrittäjän eläkevakuuttamista koskevat samat lainalaisuudet kuin alaluvussa 2.5.2 ”yrittäjän eläkevakuutus” esiteltiin. Kertauksen vuoksi voidaan mainita, että itsensä työllistäjä on velvollinen ottamaan YEL-vakuutuksen, mikäli hän on 18–67-vuotias henkilö, jonka yrittäjämäinen toiminta kestää vähintään neljä kuukautta, ja joka on arvioinut vuosittaisen työtulonsa ylittävän YEL-vakuutuksen alarajan. Vuonna 2019 kyseinen raja on 7 799,37 euroa (Holopainen 2019, 197).

Neljän kuukauden aikarajaa arvioitaessa, yrittäjämäisen toiminnan katsotaan olevan jatkuvaa, vaikka siihen mahtuisi mukaan hiljaisempia jaksoja tai se olisi selkeästi kausiluonteista. Toisin sanoen, mikäli kevytyrittäjällä on vuoden aikana toistuvia lyhytkestoisia, alle neljä kuukauden mittaisia työjaksoja, YEL-vakuutuksen ottaminen voi tulla ajankohtaiseksi. (Holopainen 2019, 197.)

Eläketurvakeskus on antanut ohjeen liittyen lyhytkestoisen yrittäjätöiminnan vakuuttamiseen. Sen mukaan YEL:n jatkuvuuden edellytys ei vielä välttämättä täyty, kun lyhytkestoisia työkeikkoja tai toimeksiantoja on 1–2 vuodessa, vaikka YEL-vakuutuksen euromääräinen alaraja ylittyisikin. Kun keikkoja tai toimeksiantoja on vuodessa 3–4 kappaletta ja YEL:n euromääräinen alaraja ylittyy, vakuutuksen ottaminen määräytyy tapauskohtaisesti. Itsensä työllistäjän sen sijaan on otettava YEL-vakuutus, mikäli keikkojen tai toimeksiantojen määrä on enemmän kuin neljä vuodessa tai niiden kokonaisaika on yli neljä kuukautta, YEL:n alarajamäärän ylittyessä. Mutta mikäli keikat tai toimeksiannot sijoittuvat alle neljän kuukauden yhdenjaksoiselle ajalle, esimerkiksi kolmelle peräkkäiselle kuukaudelle ja vaikka niistä saatu työtulo ylittäisi YEL:n euromääräisen alarajan, henkilön ei katsota kuuluvan YEL:n piiriin, ellei kyse ole kausiluonteisesta yrittäjätöiminnasta. (Holopainen 2019, 197.)

Laskutuspalvelun käyttäjän YEL-työtulolla tarkoitetaan käytännössä bruttotuloa, joka hänelle kertyy laskutuspalvelun kautta työskentelemällä. Vaikka arvioitu työtulon osuus jäisi alle YEL-vakuutuksen minimirajan, eikä häntä katsottaisi YEL-velvolliseksi, voi henkilö halutessaan ottaa vapaaehtoisen YEL-vakuutuksen. Tällöin eläkettä kertyy samojen periaatteiden mukaan kuin pakollisesta YEL-vakuutuksestaakin. Vapaaehtoista vakuutusta ei kuitenkaan ole mahdollista ottaa takautuvasti. (Finjob s.a.)

Kevytyrittäjä on itse vastuussa YEL-vakuutuksen ottamisesta, mutta hän voi valtuuttaa laskutuspalveluyrityksen paitsi ottamaan vakuutuksen puolestaan myös huolehtimaan vakuutusmaksujen keräämisestä ja tilittämisestä. Valtuuttaminen tapahtuu valtakirjalla. Kevytyrittäjällä on oikeus vähentää YEL-maksut täysimääräisesti henkilökohtaisessa verotuksessaan. (Holopainen 2019, 197–198.)

3.2.3.2 Työttömyysvakuutus

Työttömyysturvassa laskutuspalvelun kautta itsensä työllistävää henkilöä, eli niin sanottua kevytyrittäjää, kohdellaan nykyään usein yrittäjänä. Tämä perustuu siihen, että kevytyrittäjä ei yleensä suorita työtehtäviään laskutuspalvelun johdon tai valvonnan alaisena, eikä näin ollen laskutuspalveluyritys ole työnantajan asemassa kevytyrittäjään nähden. (Yleinen työttömyyskassa 2019, 1.) Laskutuspalvelun kautta tehty työ ei tavanomaisesti myöskään kerrytä palkansaajan työssäoloehtoja. Kevytyrittäjä ei täten ole työttömyysvakuutusmaksuvelvollinen, eikä hänen palkastaan tarvitse pidättää työttömyysvakuutusmaksua. (Finjob s.a.)

YEL-vakuutettu kevytyrittäjä voi ottaa itselleen työttömyysvakuutuksen yrittäjien työttömyyskassasta. Suomen Yrittäjien Työttömyyskassan eli SYT-kassan jäseneksi on mahdollista liittyä, mikäli YEL-vakuutuksen vahvistettu vuosityötulo on vähintään 12 816 euroa (vuonna 2019). Yrittäjäkassan jäsenyys on edellytyksenä yrittäjän työssäoloehdon kertymiselle. (Suomen Yrittäjien Työttömyyskassa 2019.)

Tapauskohtaisesti kevytyrittäjä voidaan määritellä työttömyysturvassa myös palkansaajaksi. Näin voi käydä esimerkiksi silloin, kun laskutuspalveluyritys toimii samalla toimialalla kuin kevytyrittäjä, ja hankkii tälle toimeksiantoja. (Yleinen työttömyyskassa 2019, 1.) Jos ammattiliiton työttömyyskassa tulkitsee laskutuspalvelun kautta tehdyn työn työsuhteiseksi ja kerryttävän sen palkansaajan työssäoloehdot, on tällaisista työsuorituksista edelleen suoritettava työttömyysvakuutusmaksu. (Finjob s.a.)

3.2.3.3 Tapaturmavakuutus

Laskutuspalveluyrityksen kautta itsensä työllistävällä henkilöllä ei ole laissa säädettyä velvollisuutta vakuuttaa itseään tapaturman varalta. Useimmat laskutuspalvelut kuitenkin edellyttävät, että kevytyrittäjät ottavat tapaturmavakuutuksen heidän kauttaan ja vakuutuksen määrä huomioidaan nettopalkkaa laskettaessa. (Holopainen 2019, 198.)

Esimerkiksi Finjob Oy:llä on käytössään vakuutusyhtiö LähiTapiolasta otettu vapaaehtoinen tapaturmavakuutus, joka kattaa Finjobin laskuttamassa työssä aiheutuneet tapaturmat. Kyseinen vakuutus on voimassa myös töihin liittyvillä välittömällä työmatkoilla. Vapaaehtoinen tapaturmavakuutus eroaa lakisääteisestä tapaturmavakuutuksesta siinä, että se ei ulotu ammattitaitteihin. Vapaaehtoinen tapaturmavakuutus käsittää hoitoturvan, päivärahaturvan, invalideettiturvan ja kuolemantapausturvan. (Finjob s.a.)

Kevytyrittäjän palkkasummasta pidätettävän vakuutusmaksun suuruus on toimialakohtainen. Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että tapaturmavakuutusmaksu vaihtelee noin 0,80 – 5,00 prosentin välillä ja se lasketaan arvonlisäverottomasta laskutussummasta. (Finjob 2019.)

3.2.3.4 Vastuuvakuutus

Laskutuspalvelut yleensä vakuuttavat heidän kauttaan laskutetun toiminnan myös vastuuvakuutuksella, joka korvaa toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat henkilö- ja esinevahingot. Vastuuvakuutus ei kuitenkaan korvaa vahinkoja, jotka ovat aiheutuneet ammattitaidon puutteesta tai huolimattomuudesta. Vakuutus kattaa lähes kaikki toimialat, mutta esimerkiksi konsultointi vakuutetaan yleensä sen omalla, konsulttitoiminnan vastuuvakuutuksella. Osa laskutuspalveluista sisällyttää vastuuvakuutuksen palvelumaksuunsa, kun taas jotkut niistä veloittavat siitä erikseen. Korvaussummien maksimimäärät ja vakuutusten omavastuut voivat vaihdella yrityksittäin, mutta esimerkiksi Finjob Oy:n vastuuvakuutus korvaa vahinkoja 500 000 euroon asti, ja sen omavastuu on 1 000 euroa. Finjobilla vastuuvakuutus kuuluu palvelumaksun määrään, yritys on ottanut sen vakuutusyhtiö Ifistä. (Finjob s.a.; Omajaja 2018.)

3.2.4 Sairauspäiväraha

YEL-vakuutetun kevytyrittäjän sairastuessa hän voi muiden yrittäjien tapaan saada Kelalta sairauspäivärahaa, jonka määrä pohjautuu kevytyrittäjän asettaman YEL-työtulon määrään. Jos henkilö on myös palkkatöissä yrittäjätoimintansa ulkopuolella, päivärahan määrä lasketaan sekä palkkatulon että yrittäjätulon perusteella. (Peiponen 2019.)

3.2.5 Työttömyysturva

Mikäli kevytyrittäjä aloittaa toimintansa työttömänä ollessaan, hänen työttömyysturvaansa pätevät samat peruseriaatteen kuin tavalliseenkin yrittäjään. Tällöin hän voi saada soviteltua työttömyysetuutta ensimmäisen neljän kuukauden ajan, sillä toiminnan pää- tai sivutoimisuus arvioidaan vasta tämän ajanjakson jälkeen (Holopainen 2019, 198).

Kun laskutuspalvelun kautta laskutettava toiminta aloitetaan, kevytyrittäjän on syytä ilmoittaa siitä TE-toimistoon. Työttömyysetuutta on haettava kolmen kuukauden sisällä siitä hetkestä, josta hän haluaa etuutta maksettavan. Hänen on tehtävä etuuden maksajalle päivärahahakemus, jossa hän ilmoittaa työskentelyn aloittamisesta ja antaa lisäksi selvityksen tuloistaan. Selvitykseksi käy esimerkiksi laskutuspalvelusta saatu palkkalaskelma. Kevytyrittäjän saamat tulot vaikuttavat päivärahan määrään vähentävästi. (Yleinen työttömyyskassa 2019, 1.)

Mikäli toiminta on jatkunut yli neljä kuukautta, TE-toimiston on määriteltävä, onko yrittäjämäinen toiminta pää- vai sivutoimista. Jos TE-toimisto katsoo, että työskentely on päätoimista, kevytyrittäjällä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Jos taas toiminta määritellään sivutoimiseksi, hänen on mahdollista saada soviteltua työttömyysetuutta. Pää- tai sivutoimisuuden arvioinnin kannalta ratkaisevaa on

työmäärä, ei toiminnasta saadut tulot. Yrittäminen on päätoimista, jos se vie niin paljon aikaa, ettei kokoaikatyön tekeminen sen ohella ole mahdollista. (Yleinen työttömyyskassa 2019, 3.)

Työttömyysetuudet jakautuvat kolmeen eri kategoriaan, jotka ovat ansiosidonnainen päiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki. Ansiosidonnaista päivärahaa voi hakea työttömyyskassan jäsen, joka on täyttänyt työssäoloehdon. Mikäli henkilö ei kuulu työttömyyskassaan, mutta työssäoloehto täyttyy, hän voi hakea peruspäivärahaa Kelasta. Jos taas työssäoloehto ei ole täyttynyt, Kela voi maksaa hänelle työmarkkinatukea. (Yleinen työttömyyskassa 2019, 2.)

Työssäoloehdolla tarkoitetaan työskentelyä, jota edellytetään ennen työttömyyttä ansiosidonnaisen päivärahan tai peruspäivärahan maksamiseksi. Palkansaajalla ja yrittäjällä on omat työssäoloehdonsa. Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 kuukauden sisällä työskennellyt vähintään 26 kalenteriviikon ajan. Kalenteriviikko edellyttää aina vähintään 18 tunnin työskentelyä. Lisäksi palkansaajan työssäoloehdoton liittyy palkkaa koskevia vähimmäisvaatimuksia. Yrittäjän työssäoloehdoton sen sijaan vaaditaan vähintään 15 kuukautta yrittäjänä työskentelyä 48 kuukauden aikana. Kuukausiksi lasketaan kaikki ne, joiden työtulo on ollut vähintään 1068 euroa. Alle neljän kuukauden työskentelyjaksoihin sisältyneitä kuukausia ei lasketa työssäoloehdoton. (Yleinen työttömyyskassa 2019, 2.)

3.2.6 Palkanmaksu

Palkanmaksua varten laskutuspalveluyritys tarvitsee kevytyrittäjältä tämän verokortin, jonka mukaan se toimittaa palkasta ennakonpidätyksen. Laskutuspalveluyrityksen velvollisuutena on ilmoittaa palkka ja ennakonpidätys tulorekisteriin. (Verohallinto 2019.)

Laskutuspalveluyritys suorittaa kevytyrittäjän palkasta ensiksikin työntekijän sairausvakuutusmaksun, joka on 1,61 % vuonna 2019. Palkansaajalla vakuutetun sairausvakuutusmaksu sisältyy verokortista ilmenevään ennakonpidätysprosenttiin. (Verohallinto 2019.)

Ennakonpidätyksen ohella kevytyrittäjän palkasta pidätetään tavanomaisesti laskutuspalveluyrityksen palvelupalkkio, työnantajan sairausvakuutusmaksu ja laskutuspalvelun käyttäjilleen ottama vapaaehtoinen tapaturmavakuutusmaksu. Verottajan antaman päätöksen mukaan nämä maksut ovat arvonlisäveron alaisia vuonna 2019. Kevytyrittäjä voi ilmoittaa arvonlisäveron osuuden tulonhankkimisvähenyksenä henkilökohtaisessa verotuksessaan. (Holopainen 2019, 196.)

Laskutuspalveluiden palvelumaksut ovat yrityskohtaisia. Tyypillisesti palkkion suuruus asettuu 2–5 %:n välille ja se lasketaan laskun arvonlisäverottomasta loppusummasta. (Omapaja 2018.)

Kevytyrittäjän ollessa 16–67-vuotias, hänen palkastaan pidätetään työnantajan sairausvakuutusmaksu. Vuonna 2019 lakisääteinen työnantajan sairausvakuutusmaksu on 0,77 %. (Verohallinto 2018.)

Kuten todettua, kevytyrittäjällä ei ole lakisääteistä velvollisuutta hankkia tapaturmavakuutusta, mutta laskutuspalveluyritykset kuitenkin tavallisesti edellyttävät sen ottamista heidän kauttaan ja suorittavat palkasta vapaaehtoisen tapaturmavakuutusmaksun. Sen prosenttiosuus vaihtelee toimialoittain noin 0,80 – 5,00 %:n välillä. (Finjob 2019.)

Kevytyrittäjän palkkaan voivat vaikuttaa lisäksi esimerkiksi matkakustannusten korvaukset tai YEL-vakuutusmaksut. Näistä asioista kerrottiin tarkemmin työn alaluvuissa 3.2.2 ja 3.2.3.1.

3.2.6.1 Esimerkkilaskelma

Esimerkkilaskelmassa kevytyrittäjä on tulkki, joka laskuttaa työnsä laskutuspalveluyritys Finjob Oy:n kautta. Hän on sopinut urakkapalkkseen 1 500,00 euroa. Toimeksiantaja maksaa tämän lisäksi kaikki matkustamisesta aiheutuneet todelliset kulut ja päivärahat. Matkustaakseen toimeksiantajansa luokse kevytyrittäjä ostaa kaksi junalippua, jotka maksavat yhteensä 60,00 euroa (sis. alv 10 %). Työ kestää kaiken kaikkiaan neljä päivää.

Laskun kokonaissumma:

Urakkapalkka	1 500,00
Matkaliput	60,00
<u>Kokopäivärahat</u>	<u>168,00 (42,00 x 4)</u>
Yhteensä	1 728,00
<u>Arvonlisävero 24 %</u>	<u>414,72</u>
Yhteensä	2 142,72

Toimeksiantaja maksaa suorituksen (2 142,72 euroa) laskutuspalveluyritykselle, joka myöhemmin tiilittää arvonlisäveron osuuden (414,72 euroa) Verohallinnolle.

Ennakonpidätyksen, sairausvakuutusmaksun ja tapaturmavakuutusmaksun alaista tuloa on laskusta vain palkan osuus (1 500,00 euroa). Kevytyrittäjän ennakonpidätysprosentti on 15 %, sairausvakuutusmaksu 0,77 % (+ alv 24 %) ja tapaturmavakuutusmaksu 1 % (sis. alv 24 %). Laskutuspalveluyritys vähentää lisäksi arvonlisäverottomasta laskutussummasta (1 728,00 €) palvelupalkkionsa, joka on tässä esimerkissä 4 % (sis. alv 24 %):

Bruttotulo	1 500,00
Ennakonpidätys	225,00
Palvelupalkkio	69,12
Sairausvakuutusmaksu	14,32
<u>Tapaturmavakuutusmaksu</u>	<u>15,00</u>
Yhteensä	1 176,56

Kevytyrittäjän pankkitilille maksetaan nettosumman 1 176,56 € lisäksi työstä aiheutuneet matkakulut ja päivärahat:

Nettotulo	1 176,56
Matkaliput	60,00
<u>Päivärahat</u>	<u>168,00</u>
Yhteensä	1 404,56

Lopulta kevytyrittäjälle maksetaan siis 1 404,56 euroa.

4 CASE: FINJOB OY:N ASIAKKAIDEN NÄKEMYKSIÄ LASKUTUSPALVELUN KÄYTÖN EDUISTA JA HAITOISTA

4.1 Yrityksen esittely

Finjob Oy on kuopiolainen laskutuspalveluyritys, joka on perustettu vuonna 2012. Yrityksen päätoimiala on henkilöstövuokraus. Finjobin toimitusjohtajana toimii Sami Pietiläinen. (Finder 2019.)

Yrityksen asiakkaita ovat niin sanotut kevytyrittäjät, jotka laskuttavat työnsä sen kautta. Muiden laskutuspalveluiden tavoin Finjob hoitaa yrittäjyyteen liittyvän byrokratian ja pakolliset velvollisuudet, kuten kirjanpidon, verotuksen ja sivukulut. (Finjob s.a.)

Palvelun avulla on mahdollista laskuttaa lähes kaikenlaisia töitä, mutta erilaisten lupien ja säädösten takia yhtiön on täytynyt rajata joitakin aloja ulkopuolelle. Tällaisista töistä esimerkkeinä voidaan mainita elintarvikkeiden myyntiin ja valmistukseen, alkoholijuomien anniskeluun, taksiliikenteeseen ja tautointipalveluihin liittyvä toiminta. Myöskään liiketoimintaa, jossa ylläpidetään verkkokauppaa, ei voi laskuttaa yrityksen kautta. (Finjob s.a.)

Finjobin palvelupalkkio on 4 %, joka itsessään sisältää 24 %:n arvonlisäveron, ja se pidätetään aina laskutuksen arvonlisäverottomasta summasta. Minimisummaa laskutukselle ei ole. Maksimipalkkiokseen yritys on puolestaan asettanut 250 euroa/kertalaskutus. (Finjob s.a.) Maksimipalkkio voidaan lukea Finjobin kilpailueduksi, sillä jos kevytyrittäjien tekemät laskut ovat suuruusluokaltaan yli 6 250 euroa (alv 0 %), laskutuspalvelun perimän palvelupalkkion prosentuaalinen osuus jää tavallista pienemmäksi.

	2015/12	2016/12	2018/03	2019/03
Liikevaihto (tuhatta euroa)	1815	2945	3100	
Liikevaihdon muutos	620,1%	62,3%	-15,8%	
Tilikauden tulos (tuhatta euroa)	3	-10	37	1
Liikevoitto	0,2%	-0,3%	1,3%	

KUVA 1. Finjob Oy:n taloustiedot (Finder 2019.)

Maaliskuussa 2018 päättyneellä tilikaudella (1.1.2017 – 31.3.2018) Finjobin liikevaihto oli 3,1 miljoonaa ja tilikauden tulos 37 000 euroa (Finder 2019). Vakituksella yrityksen palveluksessa työskenteli kaksi henkilöä. Syy tilikauden poikkeavaan 15 kuukauden pituuteen oli yhtiömuodon vaihtuminen osuuskunnasta osakeyhtiöön.

Tarkastelujakson 2015–2018 aikana yrityksen liikevaihdon voidaan sanoa kasvaneen merkittävästi, lukuun ottamatta 2018 päättyneitä tilikautta, jolloin liikevaihto (3 100 000 €) suhteessa tilikauden pituuteen (15 kk) laski edelliseen tilikauteen nähden. 12 kuukauden liikevaihdoiksi muutettuna tämä

vastaa 2 480 000 euron liikevaihtoa, suhteessa liikevaihto laski edelliseen tilikauteen peilattuna 15,8 % (kuva 1).

4.2 Toimitusjohtajan haastattelu

Saadaksemme taustatietoa opinnäytetyötä varten haastattelimme Finjob Oy:n toimitusjohtaja Sami Pietiläistä. Valitsimme haastateltavaksi juuri hänet, koska koimme hänellä olevan alan yrittäjänä riittävästi asiantuntijuutta vastaamaan meitä kiinnostaviin kysymyksiin.

Halusimme ennen kaikkea selvittää, miten Finjob on sopeutunut laskutuspalvelualan muutoksiin ja millaisia alan ja yrityksen tulevaisuuden näkymät ovat. Arvelimme, että näiden aiheiden pohjalta saisimme mahdollisimman hyvin tietoa laskutuspalvelualan kehityksestä ja sen vaikutuksesta Finjobin toimintaan ja kevytyrittäjyyteen yleisesti.

Haastattelu toteutettiin teemahaastattelun muodossa. Haastattelua varten laadimme teemahaastattelurungon, joka muodostui kolmesta teemasta: historia, nykytilanne ja tulevaisuuden näkymät (liite 1).

Teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelumenetelmä, jolle on ominaista, että haastateltavat ovat kokeneet tietynlaisen tilanteen. Haastattelu kohdentuu haastateltavan kanssa keskusteltaviin eri teemoihin. Se sopii yksilön ajatusten, tuntemusten, kokemusten ja myös sanattoman kokemustiedon tutkimiseen. (Hirsjärvi ja Hurme 2000, 47–48.)

Ennen haastattelua pyysimme Pietiläiseltä luvan nauhoittaa haastattelu. Nauhoittamamme haastattelu myöhemmin litteroitiin, eli muutettiin kirjalliseen muotoon (liite 2). Litterointi on yleisesti käytetty menetelmä muuttaa puheaineisto helpommin analysoitavaan muotoon. (Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto 2017.)

Litteroinnilla on useita eri tasoja, kuten referoiva litterointi, peruslitterointi, sanatarkka eli eksakti litterointi ja keskusteluanalyttinen litterointi. Käytimme tässä työssä peruslitterointia, jolla tarkoitetaan puheen sanatarkkaa litterointia säilyttäen puhekieliset ilmaukset, mutta poistaen muun muassa ylimääräiset täytesanat (kuten ”niinku”, ”tuota”), toistot ja äännähdykset. Peruslitterointi soveltuu ensisijaisesti puheen asiasisällön, ei niinkään itse keskustelutilanteen analysointiin. Peruslitterointiin sisällytetään kuitenkin tunteen ilmaisut, kuten nauru ja liikuttuminen. (Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto 2017.)

Haastattelu tehtiin Finjobin toimistolla Pietiläisen työpäivän jälkeen lokakuussa 2019. Olimme etukäteen kertoneet hänelle vain haastattelussa käsiteltävät teemat, emme tarkkoja kysymyksiä, jotta haastattelutilanteesta tulisi mahdollisimman luonteva ja totuudenmukainen.

Haastattelun ensimmäinen teema käsitteli historiaa. Aluksi pyysimme toimitusjohtajaa esittelemään itsensä ja oman taustansa. Pietiläinen kertoi olevansa 43-vuotias yrittäjä, joka on valmistunut liiketalouden tradenomiksi vuonna 2005. Tradenomitutkinnon lisäksi hän kertoi käyneensä puolen vuoden mittaisen kirjanpitäjän koulutuksen. Ennen Finjobin perustamista hän oli työskennellyt noin seitsemän vuoden ajan Postilla, minkä hän nosti myös pisimmäksi työsuhteekseen. (Pietiläinen 2019-10-24.)

Tämän jälkeen selvitimme haastateltavalta, kuinka tämä kiinnostui juuri laskutuspalvelualasta ja millainen tarina Finjobin perustamisen taustalla on. Pietiläinen kertoi, että hänellä oli entuudestaan yrittäjäkokemusta kahden yrityksen pohjalta. Silloiset yritykset eivät kuitenkaan olleet menestyneet. Ennen Finjobin tarinan alkua hänellä oli edelleen ollut haaveena perustaa uusi yritys, jolla hän voisi tienata elantonsa. Tradenomitutkinnon suorittaneena ja kirjanpitäjäkoulutuksen käyneenä hän pohti, että voisi perustaa yrityksen, joka liittyisi liiketalouden alaan. Alkuperäisenä liikeideana oli verkkosivujen suunnitteleminen yrityksille. Hän mietti, miten voisi kokeilla tätä aluksi ilman oman yrityksen perustamista ja tutustui samalla laskutuspalvelubisnekseen. Alan yritykset eivät vielä tuolloin olleet yhtä tunnettuja, eikä niitä ollut vielä yhtä paljon. Asiaa selviteltyään Pietiläisellä alkoi kypsyä ajatus oman laskutuspalvelun perustamisesta ja loppu on historiaa. (Pietiläinen 2019-10-24.)

Historian teeman viimeiset kysymykset käsittelivät Finjobin tilannetta sen alkuvaiheessa ja sitä, millaisia haasteita yritys kohtasi alkutaipaleensa aikana. Pietiläisen mukaan alkuaikojen haasteet liittyivät toimintaan liittyvien yksityiskohtien, kuten vakuutusasioiden selvittelyyn. Suuria rahallisia investointeja laskutuspalvelun perustaminen ei kuitenkaan vaatinut. Lisäksi haasteena oli vähäinen asiakasmäärä ensimmäisenä tilikautena, jolloin yrityksen liikevaihto oli vain noin 30 000 euroa. Haasteena oli myös yrityksen markkinointi jo tuolloin kilpaillulla alalla. (Pietiläinen 2019-10-24.)

Haastattelun toinen teema koski nykytilannetta. Pyysimme Pietiläistä kuvailemaan Finjobin tämänhetkistä tilannetta. Pietiläinen kertoi Finjobin olevan vakiintunut toimija alalla – kaikista laskutuspalveluista hän arveli yrityksen sijoittuvan keskikastiin. Yrityksen seitsenvuotinen historia on Pietiläisen mukaan jo tuonut yritykselle tunnettuutta sekä vakiintuneen ja edelleen kasvavan asiakaskunnan. Uusia asiakkaita yritykselle tulee muun muassa nykyisten laskuttajien kautta, niin sanotun ”puskaradion” avulla. (Pietiläinen 2019-10-24.)

Seuraava kysymys käsitteli, miten laskutuspalveluala on muuttunut vuosien varrella. Pietiläinen kertoi alan muuttuneen paljon – suurimpana muutoksena hän nosti kevytyrittäjien siirtämisen YEL:n alaisuuteen. Tämän lisäksi hän mainitsi, ettei muun muassa työttömyysvakuutusmaksuja enää makseta palkoista, ja että on tullut verotuksellisia muutoksia. Suurin muutos Pietiläisen mukaan liittyy kuitenkin siihen, että eri viranomaiset näkevät niin sanotut kevytyrittäjät yhä useammin yrittäjinä kuin palkansaajina. Pietiläinen itsekin kokee kevytyrittäjyyden olevan nykyään lähellä ”virallista yrittäjyyttä”. (Pietiläinen 2019-10-24.)

Viimeisenä nykytilanteeseen liittyen halusimme tietää, millaisia vaikutuksia laskutuspalvelualan muutoksilla on ollut Finjobin liiketoimintaan. Pietiläinen ei kertonut kokevansa, että alan muutoksilla olisi ollut negatiivista vaikutusta, eikä hän ole huomannut niiden vähentävän laskutuspalvelujen suosiota.

Sen sijaan hän sanoi yrityksen ja sen asiakasmäärän kasvaneen alan kasvun myötä, ja uusia yrityksiä tulevan alalle koko ajan lisää. (Pietiläinen 2019-10-24.)

Kolmannessa ja viimeisessä teemassa tarkasteltavaksi otettiin tulevaisuuden näkymät – sekä laskutuspalvelualan että Finjobin osalta. Kysyimme Pietiläiseltä, millaisena tämä näkee alan lähitulevaisuuden, jos asiaa mietitään muutaman vuoden säteellä. Pietiläinen suhtautui tulevaisuuteen positiivisiin mieltein: ”Näen sen sillä lailla ihan hyvänä, että nämä (laskutuspalvelut) selvästikin on tullu jäädäkseen, jotain pieniä uudistuksia tai määräyksiä viranomaisilta näitten toimintaan voi tulla, mutta tämä on niin suurta nykyään jo näitten käyttö, että en usko, että näitä voisi varsinaisesti kieltää enää tässä vaiheessa.” (Pietiläinen 2019-10-24.)

Haastattelun lopussa pureuduttiin Finjobin lähitulevaisuuteen. Ensiksi kysyimme Pietiläiseltä, miten tämä uskoo Finjobin liiketoiminnan kehittyvän lähivuosien aikana. Hän kertoi näkevänsä myös oman yrityksensä tulevaisuuden valoisana. Pietiläinen ennakoii yrityksen kasvun jatkuvan ja asiakasmäärän lisääntyvän, joskin hitaammin suhteessa edeltäviin vuosiin. (Pietiläinen 2019-10-24.)

Viimeiseksi halusimme selvittää Pietiläiseltä, onko yrityksellä joitakin erityisiä suunnitelmia tulevaisuuden varalle. Suurisuuntaisia muutostarpeita ei toimitusjohtajan mukaan ole, mutta jos yritys kasvaa riittävästi, hän voisi harkita esimerkiksi uuden työntekijän palkkaamista. (Pietiläinen 2019-10-24.)

4.3 Kyselyn toteutus

Teimme Finjobin käyttökokemuksia kartoittavan kyselyn sen kautta laskuttaville kevytyrittäjille. Kyselyssä on kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus.

Määrällisellä tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusmenetelmää, jota käytetään tiedon tarkastelemiseen numeerisesti, eli numeroin kuvaillen. Tutkimustavalla saadaan vastaukset kysymyksiin, kuten ”kuinka moni” ja ”miten paljon”. Saatu olennainen numeerinen tieto tulkitaan ja selitetään sanallisesti. Lisäksi kuvataan, miten eri asiat liittyvät toisiinsa tai eroavat toisistaan. (Vilka 2007, 14.)

Tutkimusongelmanamme oli selvittää, mitä etuja ja haittoja Finjobin kautta laskuttavat kevytyrittäjät ovat kokeneet laskutuspalvelun käytöllä olevan. Tavoitteenamme oli lisäksi saada selville keskeisimmät syyt, miksi he ovat päätyneet laskutuspalvelun asiakkaaksi ja millaisia kokemuksia heillä on ollut sen käyttämisestä. Kyselyn avulla pyrimme saamaan myös lisätietoa asiakkaiden tyytyväisyydestä koskien yrityksen laskutuspalvelua ja ajatuksia kevytyrittäjyydestä yleisestikin.

Tutkimus toteutettiin Webropolin avulla. Kyselyn linkin sisältänyt saateviesti lähetettiin Finjobin oman tietojärjestelmän kautta kaikille sen asiakkaille. Kysely oli avoinna kaksi viikkoa, siihen pystyi vastaamaan 24.10.–07.11.2019 välisenä aikana. Finjobin asiakkaille lähetettiin muistutusviesti, kun vastausaikaa oli vielä viikko jäljellä.

Kysely koostui kymmenestä kohdasta, joista yhdeksän ensimmäistä olivat pakollisia vastattavia. Kysymystyypit olivat pääasiassa monivalintoja, mutta joukossa oli myös matriiseja sekä yksi täysin avoimesti vastattava kysymys. Viimeinen kohta oli vapaaehtoinen ja sisälsi yhteystietolomakkeen, johon sähköpostiosoitteensa antamalla pystyi osallistumaan arvontaan. Sähköpostiosoitteensa jättäneiden kesken arvoimme neljä kappaletta 30 euron S-ryhmän lahjakortteja. Kyselyyn vastaaminen vei noin viisi minuuttia. Kyselylomake on työn lopussa liitteenä (liite 3).

4.4 Kyselyn tulokset

Kyselyn perusjoukko oli noin 1 500 Finjobin kevytyrittäjää ja heistä 99 (n=99) vastasi kyselyyn. Vastausprosentti oli täten noin 6,6 %.

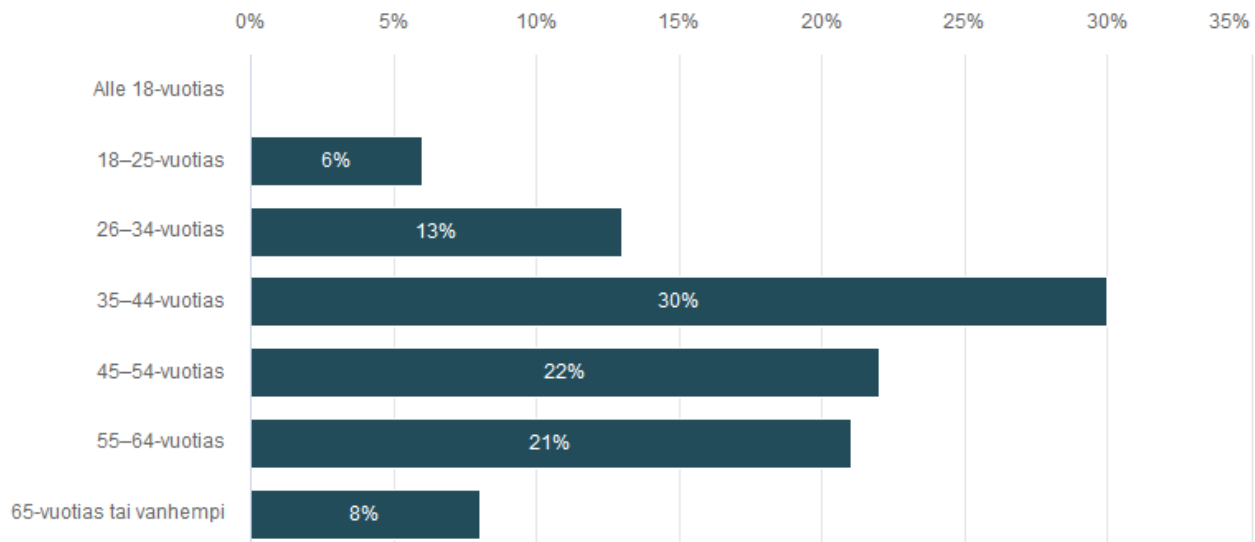
Kyselyn tulokset esitetään kysymyksittäin siten, että kussakin kohdassa esitellään ensin vastausvaihtoehdot. Tämän jälkeen siirrytään tuloksiin, joista tehdään oleellisimpia havaintoja. Tuloksia havainnollistetaan taulukoiden ja kuvioiden avulla, jotka on tehty Wordilla ja Webropolilla.

Ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin vastaajien sukupuolta (taulukko 1). Vastausvaihtoehtoina olivat: "nainen", "mies" ja "en halua kertoa". Tähän pakolliseen kysymykseen vastasivat kaikki 99 henkilöä, joista 63 (64 %) oli miehiä, naisia 35 (35 %) ja yksi henkilö (1 %) ei halunnut kertoa sukupuoltaan.

TAULUKKO 1. Vastaajien sukupuolijakauma (n=99.)

	Prosentti
Mies	64 %
Nainen	35 %
En halua kertoa	1 %

Toinen kysymys koski vastaajien ikää (kuvio 1). Vastaajien ikä kartoitettiin seitsemän eri ikähaitarin avulla, jotka olivat: "alle 18-vuotias", "18–25-vuotias", "26–34-vuotias", "35–44-vuotias", "45–54-vuotias", "55–64-vuotias" ja "65-vuotias tai vanhempi". Vastaajista eniten oli 35–44-vuotiaita (29, 30 %), toiseksi eniten 45–54-vuotiaita (22, 22 %) ja kolmanneksi eniten 55–64-vuotiaita (21, 21 %). Alle 35-vuotiaita vastaajia oli yhteensä 19 (19 %) ja yli 64-vuotiaita 8 (8 %).

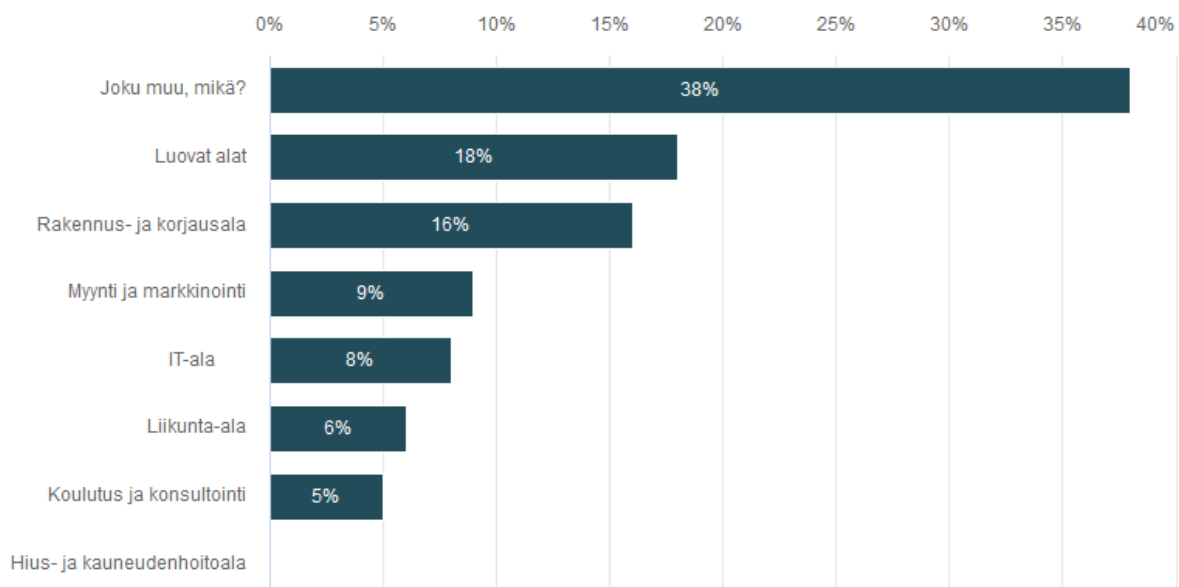

KUVIO 1. Vastaajien ikäjakauma ($n=99$.)

Kolmantena kohtana kyselylomakkeella selvitettiin, millä toimialalla kevytyrittäjät toimivat (kuvio 2). Valmiita alakohtaisia vastausvaihtoehtoja oli seitsemän: "hius- ja kauneudenhoitoala", "IT-ala", "koulutus ja konsultointi", "liikunta-ala", "luovat alat", "myynti ja markkinointi" sekä "rakennus- ja korjausala". Näiden lisäksi vaihtoehtona oli "joku muu, mikä?", johon pystyi vastaamaan vapaasti.

Finjob Oy:n kevytyrittäjien laajan toimialajakauman vuoksi selvästi eniten vastauksia keräsi vaihtoehto joku muu, mikä (37, 38 %). Ilmoitetut toimialat vaihtelivat laidasta laitaan, yleisimpinä vastauksina esiin voidaan nostaa käännösala (5, 5 %), taloushallinto (3, 3 %), hoitoala (3, 3 %), maa- ja metsätalous (3, 3 %), kiinteistönhuolto (2, 2 %) ja kuljetusala (2, 2 %). Loput vastaukset olivat yksittäisiä mainintoja.

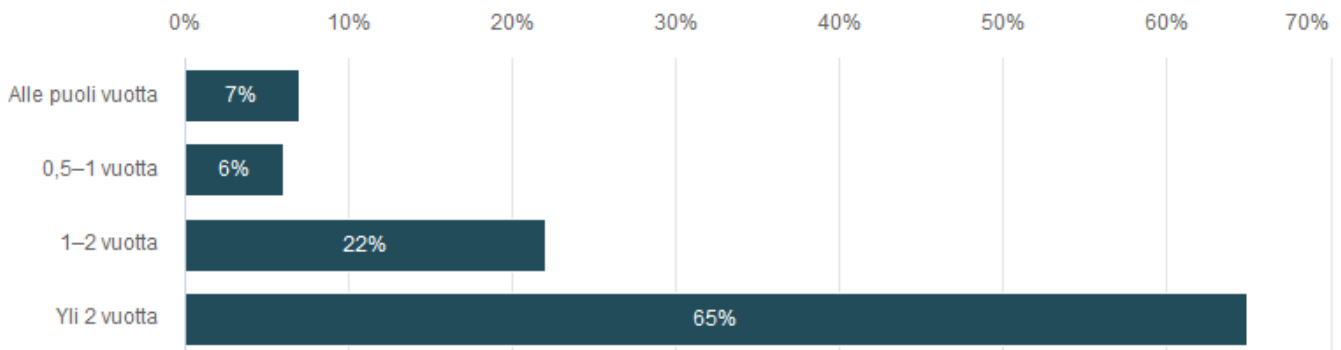
Valmiista vastausehdoista suosituimpia olivat luovat alat (18, 18 %) ja rakennus- ja korjausala (16, 16 %). Muiden vastausvaihtoehtojen suosio vaihteli 0–9 %:n välillä.

KUVIO 2. Vastaajien toimialajakauma ($n=99$.)

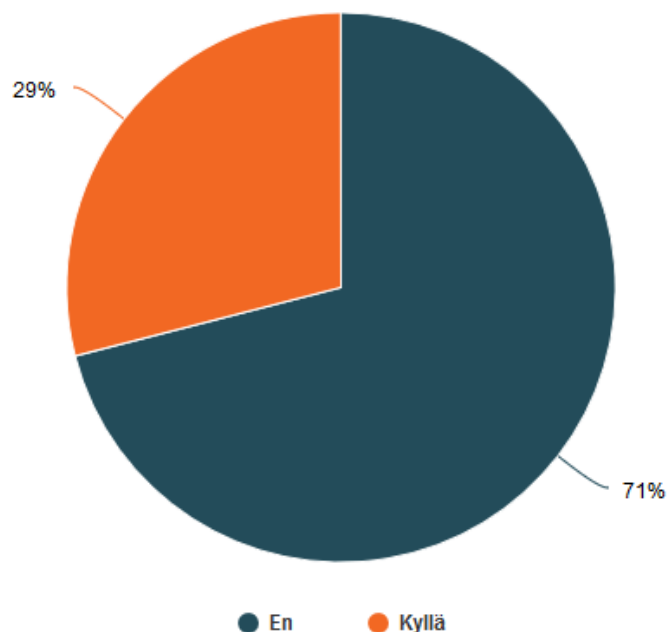
Seuraavaksi vastaajia pyydettiin kertomaan, kuinka kauan he ovat olleet Finjobin käyttäjinä (kuvio 3). Vaihtoehtoja oli neljä: "alle puoli vuotta", "0,5–1 vuotta", "1–2 vuotta" ja "yli 2 vuotta".

Vastaajista huomattava enemmistö kertoi olleensa Finjobin käyttäjänä yli kahden vuoden ajan (64, 65 %). 22 vastaajaa (22 %) ilmoitti käyttäneensä Finjobin laskutuspalvelua 1–2 vuotta. Alle puoli vuotta Finjobia oli käyttänyt 7 vastaajaa (7 %) ja puolesta vuodesta vuoteen loput 6 vastaajaa (6 %).

KUVIO 3. Vastaajien asiakkuuksien pituudet ($n=99$.)

Viidentenä Finjobin kautta laskuttavilta henkilöiltä kysyttiin, olivatko he käyttäneet jotain muuta laskutuspalveluyritystä ennen Finjobia (kuvio 4). Suurin osa vastaajista (70, 71 %) ilmoitti Finjobin olevan ensimmäinen käyttämänsä laskutuspalvelu, kun taas 29 (29 %) kertoi aiemmin käyttäneensä jotain muuta laskutuspalvelua.

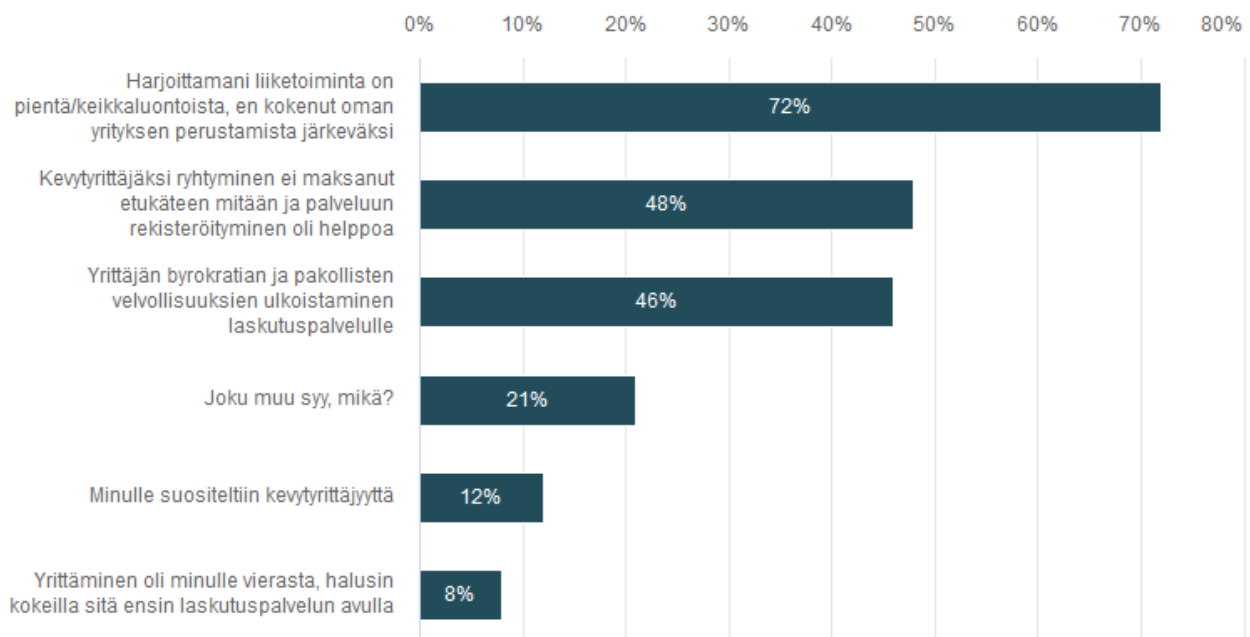
KUVIO 4. Vastaajien aiempi laskutuspalveluiden käyttö ($n=99$.)

Kuudennessa kohdassa käsiteltiin keskeisimpiä syitä ja etuja, jotka olivat kevytyrittäjäksi ryhtymisen taustalla (kuvio 5). Valmiita vastausvaihtoehtoja oli annettu viisi ja ne olivat: "kevytyrittäjäksi ryhty-

minen ei maksanut etukäteen mitään ja palveluun rekisteröityminen oli helppoa”, ”yrittäminen oli minulle vierasta, halusin kokeilla sitä ensin laskutuspalvelun avulla”, ”harjoittamani liiketoiminta on pientä/keikkaluontoista, en kokenut oman yrityksen perustamista järkeväksi”, ”yrittäjän byrokratian ja pakollisten velvollisuuksien ulkoistaminen laskutuspalvelulle” ja ”minulle suositeltiin kevytyrittäjyyttä”. Kuudes vaihtoehto oli ”joku muu syy, mikä?”, johon kevytyrittäjällä oli mahdollisuus määritellä syy vapaamuotoisesti. Vastaja pystyi valitsemaan näistä mielestään 1–3 sopivinta vaihtoehtoa. Valittujen vastausten yhteislukumäärä oli 206 ($n=206$).

Vaihtoehtoista suosituimmaksi eduksi nousi se, ettei tarvitse perustaa omaa yritystä liiketoiminnan ollessa pienimuotoista tai keikkaluontoista (71, 72 %). Seuraavaksi valituimmat edut liittyivät siihen, ettei kevytyrittäjäksi ryhtyminen maksanut etukäteen mitään ja palveluun rekisteröityminen oli helppoa (48, 48 %), ja että yrittäjän byrokratia ja pakolliset velvollisuudet ulkoistetaan laskutuspalvelulle (46, 46 %).

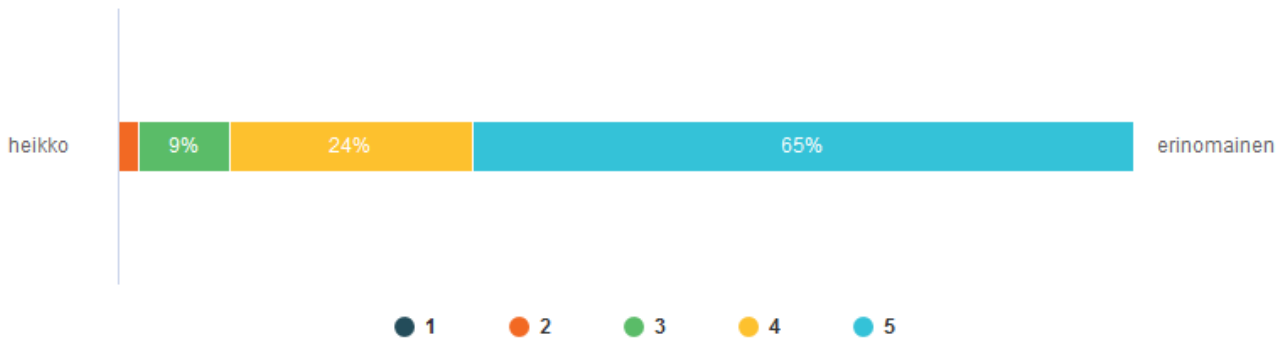
21 vastaajaa (21 %) valitsi jonkun muun syyn, mitä ei valmiissa vastausvaihtoehtoissa tullut esille – mainittuja syitä olivat muun muassa toimeksiantajan edellyttämä laskutus työstä ja korkea ikä esteenä suoralle palkkaukselle. Ylipäätään vastaajat korostivat laskutuspalvelun kautta toimimisen olevan yksinkertaisesti helppo ja laillinen tapa laskuttaa työsuorituksistaan.

KUVIO 5. Vastaajien keskeisimmät syyt kevytyrittäjäksi ryhtymiselle ($n=206$.)

Tämän jälkeen Finjobin asiakkailta kysyttiin, kuinka tyytyväisiä he ovat tällä hetkellä yrityksen laskutuspalveluun (kuvio 6). Heitä pyydettiin antamaan näkemyksensä asteikolla 1–5, jossa numerot oli määritelty seuraavasti: ”1 = heikko”; ”2 = tyydyttävä”; ”3 = hyvä”; ”4 = kiitettävä”; ”5 = erinomainen”.

Tulosten mukaan vastaajat olivat yleisesti ottaen erittäin tyytyväisiä Finjobiin. Suurin osa vastaajista koki laskutuspalvelun erinomaiseksi (64, 65 %), 24 vastaajaa (24 %) kiitettäväksi, 9 (9 %) hyväksi ja 2 (2 %) tyydyttäväksi. Yksikään vastaaja ei pitänyt Finjobia heikkona. Vastausten keskiarvo oli 4,52.

KUVIO 6. Vastaajien tyytyväisyys Finjobiin asteikolla 1–5 ($n=99$.)

Seuraavaksi kartoitettiin viiden väittämän avulla Finjobin asiakkaiden käyttökokemuksia koskien yrityksen toimintaa ja palvelua (kuvio 7). Vastausvaihtoehtoja kuhunkin väittämään oli kuusi: "täysin eri mieltä", "jokseenkin eri mieltä", "en eri enkä samaa mieltä", "jokseenkin samaa mieltä", "täysin samaa mieltä" ja "en osaa sanoa".

Ensimmäinen väittämä oli "koen laskutuspalvelun käytön yleisesti ottaen mielekkääksi". Suurin osa vastaajista (57, 58 %) oli väittämästä täysin samaa mieltä ja 34 vastaajaa (34 %) jokseenkin samaa mieltä. Selvästi vähemmän vastauksia keräsivät vaihtoehdot en eri enkä samaa mieltä (3, 3 %), täysin eri mieltä (3, 3 %), jokseenkin eri mieltä (1, 1 %) ja en osaa sanoa (1, 1 %).

Toisen väittämän, "laskun luominen on helppoa", kanssa täysin samaa mieltä olivat 62 vastaajaa (63 %) ja jokseenkin samaa mieltä 30 vastaajaa (30 %). Jokseenkin eri mieltä väittämästä olivat kolme vastaajaa (3 %), täysin eri mieltä kaksi (2 %), ja yksi vastaaja (1 %) ei ollut eri eikä samaa mieltä väittämän kanssa. Yksi vastaajista (1 %) ei niin ikään osannut ottaa kantaa väitteeseen.

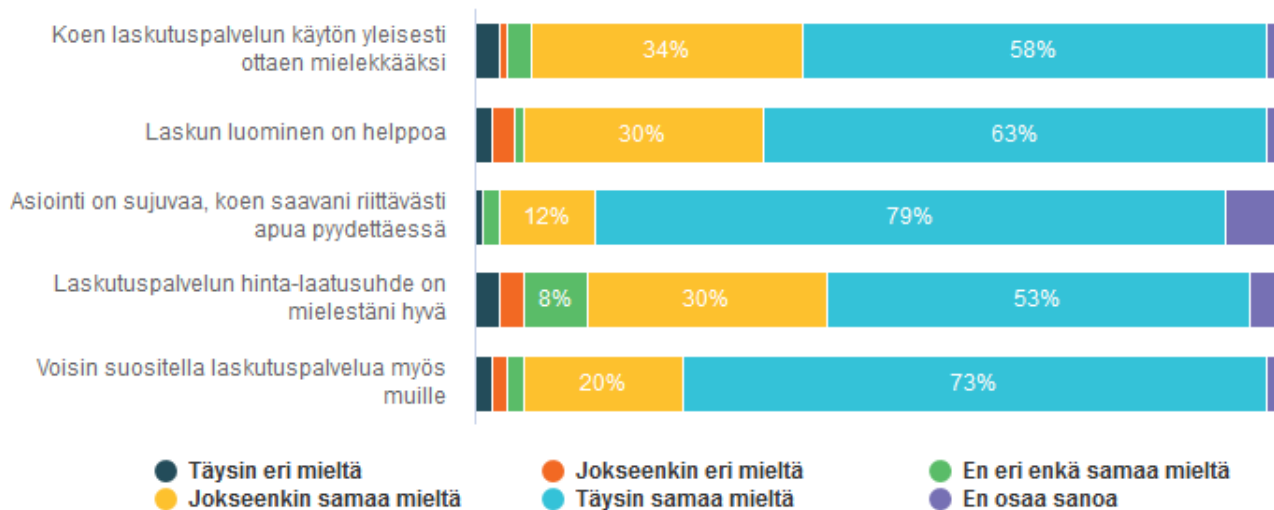
Kolmas väittämä oli muotoa "asiointi on sujuvaa, koen saavani riittävästi apua pyydetessä". Tämän väittämän kanssa oli samaa mieltä huomattava enemmistö, 78 vastaajista (79 %), ja jokseenkin samaa mieltä 12 vastaajaa (12 %). Kaksi vastaajaa (2 %) ei ollut eri eikä samaa mieltä ja yksi vastaaja (1 %) oli täysin eri mieltä. Kuusi vastaajaa (6 %) ei osannut sanoa, onko asiointi sujuvaa.

Neljäs väittämä, "laskutuspalvelun hinta-laatusuhde on mielestäni hyvä", jakoi väittämistä eniten mielipiteitä. Suurin osa vastaajista (52, 53 %) oli kuitenkin täysin samaa mieltä ja 30 vastaajaa (30 %) jokseenkin samaa mieltä väitteen kanssa. 8 vastaajaa (8 %) ei ollut samaa eikä eri mieltä ja vaihtoehdot jokseenkin eri mieltä, täysin eri mieltä ja en osaa sanoa keräsivät kukin 3 vastausta (3 %).

Viides ja viimeinen väittämä kuului "voisin suositella laskutuspalvelua myös muille". Vastaajista peräti 72 (73 %) oli täysin samaa mieltä väittämästä, kun taas 20 (20 %) oli jokseenkin samaa mieltä.

Vaihtoehdot en eri enkä samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä ja täysin eri mieltä saivat jokainen 2 vastausta (2 %). Yksi vastaajista (1 %) ei osannut sanoa, voisiko hän suositella laskutuspalvelua.

Vastausten perusteella voidaan tehdä johtopäätös, että Finjobin kautta laskuttavat kevytyrittäjät ovat todella tyytyväisiä laskutuspalvelun toimintaan. Lisäksi ”en osaa sanoa” oli erittäin harvakseltaan valittu vaihtoehto, mikä voidaan tulkita niin, että väittämät olivat selkeästi ilmaistu.

KUVIO 7. Finjobin toimintaa ja palvelua koskevat väittämät ($n=99$.)

Viimeisessä pakollisessa – järjestyksessään yhdeksännessä – kohdassa selvitettiin, millaisia haittoja tai kehityskohteita vastaajat kokevat laskutuspalvelun kautta toimimisessa yleisellä tasolla olevan.

Kevytyrittäjät nostivat esiin muun muassa ongelmat TE-palveluiden kanssa toimimisessa. Osa vastaajista oli huolissaan, mitä heidän työttömyysturvallensa käy, jos he jäävät työttömäksi päätoimestaan. Koska TE-palvelut lähtökohtaisesti katsoo laskutuspalvelun käyttäjän olevan yrittäjä, se joutuu myös tapauskohtaisesti tekemään rajanvedon yrittäjämäisen toiminnan pää- ja sivutoimisuuden välillä, kun toiminta on jatkunut yli neljä kuukautta. Jos TE-toimisto näkee yrittäjämäisen toiminnan päätoimisena, oikeutta työttömyysetuuteen ei ole. Jos taas toiminta katsotaan sivutoimiseksi, kevytyrittäjä voi mahdollisesti saada soviteltua työttömyysetuutta.

Myös eläkevakuuttamiseen liittyvät asiat keräsivät jonkin verran kritiikkiä kevytyrittäjiltä. Kevytyrittäjien siirryttyä TyEL:stä YEL:n piiriin vuonna 2017, laskutuspalvelun kautta laskutetusta työstä ei nykyisin kerry eläkettä, ellei kevytyrittäjä itse ole YEL-vakuutettu. Vastauksissa tuotiin ilmi muun muassa, että laskutetut summat eivät ole riittävän isoja, jotta YEL-vakuutuksen ottaminen olisi kannattavaa, mutta tällöin kevytyrittäjänä tehty työ ei toisaalta kerrytä lainkaan eläkettä.

Osa vastaajista toi esille myös arvonlisäverovelvollisuuden laskutuspalvelun kautta toimiessa, vaikka oman liiketoiminnan liikevaihto jäisikin vuodessa alle 10 000 euroon. Finjob Oy:n liikevaihdon ylittäessä tämän rajan, kaikkien kevytyrittäjien on lisättävä arvonlisävero laskutuksiinsa, mikäli työ vain on

arvonlisäverotuksen piiriin kuuluvaa. Koska Finjobin liikevaihto ylittää myös 30 000 euron rajan, kevytyrittäjä ei voi myöskään hyödyntää edes osittaista alarajahuojennusta.

Lisäksi jotkut vastaajista kokivat kevytyrittäjyyden kärsivän "imago-ongelmista", konseptin ollessa vielä verrattain uusi. Vastaajien mukaan ongelmia saattaa ilmetä muun muassa toimeksiantajien kanssa, jotka eivät ymmärrä kevytyrittäjyyttä toimintamallina ja haluavat mieluummin asioida suoraan oikean yrityksen kanssa ilman "välikäsiä". Osa vastaajista kertoi myös kevytyrittäjyyden ja laskutuspalveluiden tuntemattomuuden ulkomailla hankaloittavan toimintaa.

Kyselyn lopuksi, kohdassa kymmenen, vastaajilla oli mahdollisuus osallistua S-ryhmän lahjakorttien arvontaan antamalla sähköpostiosoitteensa. 99 vastaajasta 89 (90 %) halusi osallistua arvontaan. Neljä onnekasta palkittiin 30 euron arvoisella lahjakortilla, heihin oltiin henkilökohtaisesti yhteydessä marraskuun alkupuolella kyselyn sulkeuduttua.

4.5 Kyselyn yhteenveto

Työn määrällisen tutkimuksen osuutta voidaan pitää kokonaisuudessaan onnistuneena, sillä saimme vastaukset tutkimusongelmaamme. Yhtenä avaintekijänä oli nähdäksemme kysymysten selkeä asetelu. Saimme muun muassa selville, mitä etuja ja haittoja kevytyrittäjät itse ovat kokeneet laskutuspalvelun käytöllä olevan ja minkä vuoksi he alun perin ovat ryhtyneet laskutuspalvelun käyttäjiksi. Vaikka vastaajat yleisesti ottaen olivat tyytyväisiä kevytyrittäjyyteen, saimme heiltä myös arvokkaita käytännön esimerkkejä sen haittapuolista.

Vastaajat kokivat suurimpina syinä kevytyrittäjäksi ryhtymisen taustalla olleen, ettei oman yrityksen perustaminen tuntunut järkevältä liiketoiminnan pienimuotoisuuden tai keikkaluontoisuuden vuoksi, palvelun käytön aloittaminen oli maksutonta ja helppoa sekä sen, että laskutuspalvelu hoitaa yrittäjyyteen liittyvän byrokratian.

Kyselyn tuloksista merkittävänä nostona voidaan tehdä myös se, että Finjobin kautta laskuttavien kevytyrittäjien asiakastyytyväisyys on korkealla tasolla. Pyydettyä vastaajia arvioimaan tyytyväisyyttään asteikolla 1–5, vastausten keskiarvo oli 4,52.

Finjobin asiakkaiden tyytyväisyyttä puolsi myös viisi väittämää sisällään pitänyt kohta, jossa mitattiin heidän käyttökokemuksiaan koskien yrityksen toimintaa ja palvelua. Väittämät oli aseteltu myönteis-sävytteisiksi ja poikkeuksetta niistä jokaiseen suhtauduttiin positiivisesti, sillä vaihtoehdot "täysin samaa mieltä" ja "jokseenkin samaa mieltä" näyttelivät suurta roolia vastausten tuloksissa.

Esimerkkeinä laskutuspalvelun käytön haitoista ja kehityskohteista kevytyrittäjät nostivat esille muun muassa TE-palveluiden tulkinnanvaraisuuden toiminnan pää- ja sivutoimisuuden määrittämisessä, arvonlisäveron huomioimisen työn hinnoittelussa liiketoiminnan laajuudesta riippumatta, eläkevakuuttamiseen liittyvät tekijät sekä kevytyrittäjyyden imago-ongelmat.

4.6 Kyselyn luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksen luotettavuutta on mahdollista arvioida kvantitatiivisessa tutkimuksessa reliabiliteetin ja validiteetin avulla. Reliabiliteetti ilmaisee analyysin johdonmukaisuutta ja tutkimustulosten pysyvyyttä tutkimusta toistettaessa. Validiteetilla puolestaan tarkoitetaan sitä, että tutkimuksessa aineistoa analysoidaan oikeiden mittarien avulla ja niillä mitataan tutkimusongelman kannalta olennaisia asioita. (Jyväskylän yliopisto 2010.)

Kyselyn reliabiliteettia arvioitaessa hyvänä asiana voidaan pitää kysymysten asettamista tutkimusongelman kannalta olennaisiksi, eli ne mittasivat oikeita asioita. Lisäksi tutkimuksen perusjoukko, noin 1 500 Finjobin kevytyrittäjää, oli selkeästi määritelty. Kyselyn otoskoko (n=99) voidaan myös nähdä riittävän isona perusjoukkoon nähden. Tuloksia on mahdollista pitää vähintäänkin suunta-antavina koko Finjobin asiakaskuntaan suhteutettuna. On kuitenkin huomattava, että alhaiseksi jäänyt vastausprosentti (6,6 %) voi osaltaan olla tutkimuksen reliabiliteettia heikentävä tekijä.

Kyselyn validiteetti ei nähdäksemme vaarantunut, sillä kysymykset oli muotoiltu selkeiksi. Tuloksista kävi ilmi, että vastaajat olivat ymmärtäneet kysymykset oikein, lukuun ottamatta yhdeksättä kysymystä, jossa pyydettiin arvioimaan laskutuspalvelun käytön haittoja ja kehityskohteita yleisellä tasolla. Tähän kysymykseen osa oli vastannut vain Finjobin käytön näkökulmasta, mutta näiden vastaajien määrä jäi kuitenkin pieneksi verrattuna kaikkiin vastaajiin. Vastauksista oli selvästi nähtävissä, oliko haittoja ja kehityskohteita kommentoitu pelkästään Finjobin laskutuspalvelun käytön näkökulmasta vai yleisellä tasolla. Väärinymmärretyt vastaukset pystyimme suodattamaan pois kysymysten vastauksia analysoitaessa, joten tämä ei mielestämme vähentänyt olennaisesti validiteettia.

Myös kyselyn eettisyys otettiin huomioon tutkimusta tehdessä. Tutkimus on hyvän tieteellisen käytännön mukainen, sillä tutkimuksessa käytetyt tutkimusmenetelmät olivat eettisesti kestäviä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että työssä huomioitiin arvot, kuten rehellisyys, vastuullisuus ja avoimuus. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta s.a.) Tutkimustulokset raportoitiin luotettavasti, eikä olennaisia havaintoja jätetty kertomatta.

Lisäksi tutkimustulokset on anonymisoitu. Sillä tarkoitetaan kyselyn tulosten raportointia siten, ettei yksittäisiä vastaajia voida tunnistaa niistä (Vilkkä 2007, 90). Tämä myös kerrottiin vastaajille jo saateviestin yhteydessä.

5 YHTEENVETO

Opinnäytetyömme keskeisenä tavoitteena oli Finjob Oy:n toimeksiannon mukaisesti selvittää yrityksen asiakkailta, mitä etuja ja haittoja laskutuspalvelun käyttöön liittyy heidän näkemystensä mukaan, miten he ovat päätyneet yrityksen asiakkaiksi ja millaisia kokemuksia heillä on kyseisen laskutuspalvelun käyttämisestä. Näitä asioita selvittääksemme teimme kyselyn, johon vastasi 99 Finjobin kevytyrittäjää.

Keskeisimpinä etuina nousivat esiin se, ettei tarvitse perustaa omaa yritystä liiketoiminnan ollessa pientä tai keikkamuotoista, palvelun käytön aloittamisen mutkattomuus ja ilmaisuus sekä se, että laskutuspalvelun käyttö yleisesti on helppoa, sillä se hoitaa toimintaan liittyvän byrokratian kevytyrittäjän puolesta. Laskutuspalvelun käytön haittapuolina nostettiin esiin muun muassa TE-palveluiden tulkinnanvaraisuus kevytyrittäjyyden pää- ja sivutoimisuuden suhteen, eläkkeen karttumattomuus (ellei ole YEL-vakuutettu), arvonlisäveron huomioiminen laskutuksissa liiketoiminnan kokoluokasta riippumatta ja kevytyrittäjyyden ongelmat sen imagon suhteen.

Kyselystä kävi myös ilmi, että Finjobin kevytyrittäjät olivat erittäin tyytyväisiä yrityksen toimintaan ja palveluun, mitä tutkittiin kyselyn kahdeksannessa kohdassa viiden eri väittämän avulla. Vastajat olivat poikkeuksetta samaa mieltä myönteisesti asetettujen väittämien kanssa. Lisäksi vastaajien asiakastytyväisyyttä yleisesti asteikolla 1–5 mittaavassa kysymyksessä vastausten keskiarvoksi muodostui 4,52.

Kyselyn lisäksi myös Finjobin toimitusjohtaja Sami Pietiläisen kanssa tehty haastattelu antoi tärkeitä näkökulmia kevytyrittäjyyden nykytilanteeseen liittyen. Haastattelussa Pietiläinen arvioi, että koska laskutuspalveluiden suosio on nykyään jo niin suurta, tällaiset palveluntarjoajat ovat selvästi tulleet jäädäkseen. Hänen mukaansa eri viranomaiset määrittelevät kevytyrittäjät yhä useammin yrittäjiksi kuin palkansaajiksi, ja koki itsekin kevytyrittäjyyden olevan nykyisin varsin lähellä virallista yrittäjyyttä.

Opinnäytetyöprosessin aikana olemme tulleet siihen lopputulokseen, ettei mitään yksiselitteistä rajanvetoa voi tehdä sille, milloin henkilön on taloudellisesti kannattavampaa perustaa oma yritys laskutuspalvelun kautta toimimisen sijaan. Kuitenkin, mikäli yrittäjämäinen toiminta on päätoimista tai muuttumassa sellaiseksi, henkilön on hyvä harkita oman yrityksen perustamista. Perinteisen yrittäjän lain-säädännöllinen asema on selkeämpi, sillä eri viranomaiset joutuvat edelleen määrittelemään kevytyrittäjän joko yrittäjäksi tai palkansaajaksi. Ilman laskutuspalvelua yrittäjä säästyy myös sen palvelumaksuilta.

Yksinyrittäjälle sopivia vaihtoehtoja ovat esimerkiksi toiminimi ja osakeyhtiö. Toiminimi soveltuu erityisesti silloin, kun toiminta on pienimuotoista eikä vaadi suuria investointeja, ja se onkin yritysmuodoista nopein, helpoin ja halvin perustaa. Se on myös hallinnoltaan kevyin yritysmuoto, ja siihen liittyy vähiten byrokratiaa. Myös osakeyhtiön perustamista voi harkita silloin, jos toimintaa haluaa laajentaa, sillä se soveltuu erityisen hyvin silloin, kun toiminta on suurempaa ja vaatii investointeja, työntekijöiden palkkaamista tai lisärahoitusta. Osakeyhtiö on kuitenkin hallinnoltaan monimutkaisempi, ja sen perustaminen on toiminimeä työläämpää.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kevytyrittäjyys on uuden sukupolven tapa yrittää, joka sopii erityisesti pientä tai keikkaluontoista liiketoimintaa harjoittaville toimijoille. Tällöin ei tarvitse perustaa omaa yritystä, sillä toiminnan ollessa pienimuotoista se ei aina ole välttämättä kannattavaa. Kevytyrittäjyys soveltuu hyvin myös liikeidean kantavuuden kokeilemiseen, koska laskutuspalvelun käytön aloittaminen on helppoa ja toimintaan liittyvät taloudelliset riskit ovat pienemmät. Parhaimmillaan kevytyrittäjyys voi toimia tärkeänä ponnahduslautana yrittäjyyteen ennen oman yrityksen perustamista ja toiminnan laajentamista yhä suuremmaksi.

6 POHDINTA

Työn suunnittelu alkoi kesällä 2018, kun aloimme pohtimaan sopivaa opinnäytetyön aihetta. Ennen työn lopullisen aiheen muotoutumista, olimme jo suunnitelleet yrittäjyyteen liittyvää aihetta, sillä molemmat opinnäytetyön tekijät ovat yleisesti ottaen kiinnostuneita yrittäjyydestä. Kummallakin oli lisäksi liiketalouden opintojen pohjalta jo vähintäänkin kohtalainen taustatietämys Suomen yleisistä yritysmuodoista.

Työn painopiste alkoi syksyn 2018 mittaan siirtyä kevytyrittäjyyden puolelle toisen opinnäytetyön tekijän suorittama perusharjoittelunsa Finjobin palveluksessa. Yrityksen toimitusjohtaja ehdotti, että opinnäytetyössä voitaisiin tutkia laskutuspalvelun käytön etuja ja haittoja sekä kevytyrittäjyyden tämänhetkistä lainsäädännöllistä asemaa. Tuolloin Finjob ei ollut vielä työn toimeksiantajana, mutta pohdittuamme aiheeseen sopivaa tutkimusta, päädyimme yrityksen asiakkaille lähetettävään kyselytutkimukseen, jossa käsiteltäisiin suunnittelemiemme aiheiden lisäksi myös heidän asiakastyytyvyyttä. Lopulta Finjob lupautui myös toimimaan työn toimeksiantajana.

Toimeksiannon, aiheen täsmentymisen ja työsuunnitelman valmistumisen jälkeen aloitimme varsinaisen opinnäytetyön teon kesällä 2019. Tuolloin toinen opinnäytetyön tekijöistä oli suorittamassa ammatillista harjoitteluaan eräässä kuopiolaisessa tilitoimistossa ja toinen toimeksiantaja Finjobilla. Vastuualueita pystyttiin painottamaan sen pohjalta niin, että toinen keskittyi työn teoriaosiossa enemmän perinteisen yrittäjyyden asioihin ja toinen kevytyrittäjyyteen.

Työtä tehtiin tasaiseen tahtiin, ja aktiivisen kommunikaatiomme ansiosta olimme koko ajan kartalla, missä vaiheessa työmme oli ja mitä ohjelmassa olisi seuraavaksi. Olisimme kuitenkin voineet pysyä paremmin aikataulussa, sillä opinnäytetyön alustavaksi valmistuspäivämääräksi olimme asettaneet 30.9.2019. Harjoittelut kuitenkin veivät molemmilla suunniteltua enemmän aikaa ja voimavaroja, ja työtä piti hioa vielä jonkin verran sen loppuvaiheessa.

Käytimme työssä pääasiassa internet-lähteitä, sillä kevytyrittäjyyteen liittyvää kirjallisuutta on toistaiseksi hyvin niukasti saatavilla. Kirjalähteitä pystyimme kuitenkin käyttämään laajemmin yrittäjyyttä koskevassa luvussa, sillä perinteisestä yrittäjyydestä ja sen yritysmuodoista on tehty selvästi enemmän kirjoja. Nettilähteitä löytyi kuitenkin yleisesti ottaen paljon, ja niitä hyödynsimmekin runsaasti etenkin kevytyrittäjyyttä käsittelevässä luvussa.

Opinnäytetyön merkitys meille oli syventää tietouttamme kevytyrittäjyyttä ja yleisesti ottaen laskutuspalveluita koskien. Koemme tavoitteen täytyneen. Itse työprosessi kehitti myös raportointiin, tiedonhakuun ja lähdekritiikin käyttöön liittyviä taitojamme.

Uskomme, että työstä on hyötyä myös toimeksiantaja Finjobille ja mahdollisesti jopa koko laskutuspalvelualalle. Vaikka yrityksen asiakkaat ovatkin jo nyt erittäin tyytyväisiä sen toimintaan ja palveluun, eikä suuriin muutoksiin ole toimitusjohtajankaan mukaan tarvetta, kyselyn tulokset voivat tarjota muun muassa arvokkaita kehitysehdotuksia yleisesti laskutuspalvelun käyttöön liittyen.

Laskutuspalveluala on vielä melko tuore ja nopeasti muuttuva, joten mielestämme myös etenkin uudet yrittäjät ja yrittäjyyttä pohtivat hyötyvät siitä, että aiheesta tehdään uusia opinnäytetöitä. Kevytyrittäjyyttä koskeva lainsäädäntö on ollut jatkuvan muutoksen alla, joten on tärkeää, että aiheesta on saatavilla helposti ajantasaista tietoa tutkimusten muodossa.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

BISNES.FI s.a. Kevytyrittäjyys. [Viitattu 2019-08-07.] Saatavissa: <https://bisnes.fi/kevytyrittajyys/>

BISNES.FI s.a. Yrityksen perustaminen. Osakeyhtiön perustaminen. [Viitattu 2019-12-09.] Saatavissa: <https://bisnes.fi/osakeyhtion-perustaminen/>

EEZY s.a. Kevytyrittäjyys. Kenelle Eezy sopii? [Viitattu 2019-11-23.] Saatavissa: <https://www.eezy.fi/itsensatyollistaminen/kenelle-eezy-sopii/>

FINDER 2019. Työsuhdepalvelut. Työsuhdepalvelut Kuopio. Finjob Oy. [Viitattu 2019-10-14.] Saatavissa: <https://www.finder.fi/Henkil%C3%B6st%C3%B6vuokraus/Finjob+Oy/Kuopio/yhteystiedot/2736460>

FINDER 2019. Yrityspalvelut. Yrityspalvelut Helsinki. SLP Group Oy / Ukko.fi. [Viitattu 2019-09-18.] Saatavissa: <https://www.finder.fi/Yrityspalvelut/SLP+Group+Oy+Ukko+fi/Helsinki/yhteystiedot/2707154>

FINJOB 2019. Palkkalaskuri. Vuoden 2019 maksuprosentit ja matkakustannukset. [Viitattu 2019-10-01.] Saatavissa: <https://finjob.fi/palkkalaskuri/vuoden-2019-maksuprosentit-matkakustannukset/>

FINJOB 2019. Tietopankki. Kuinka palkka muodostuu? [Viitattu 2019-10-18.] Saatavissa: <https://finjob.fi/tutustu-kevytyrittajyyteen/kuinka-palkka-muodostuu/>

FINJOB s.a. Tietopankki. Tapaturmavakuutus. [Viitattu 2019-10-01.] Saatavissa: <https://finjob.fi/tutustu-kevytyrittajyyteen/tapaturma-ja-ryhmahenkivakuutus/>

FINJOB s.a. Tietopankki. YEL-vakuutus. [Viitattu 2019-10-09.] Saatavissa: <https://finjob.fi/tutustu-kevytyrittajyyteen/yel-vakuutus/>

FINJOB s.a. Usein kysytyä. [Viitattu 2019-08-05.] Saatavissa: <https://finjob.fi/usein-kysytya/>

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE OSUUSKUNTALAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI HE 185/2012. Finlex. Hallituksen esitykset. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2012/20120185>

HIRSJÄRVI, Sirkka ja HURME, Helena 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. 1. painos. Helsinki: Yliopistopaino.

HOLOPAINEN, Tuulikki 2019. Yrityksen perustamisopas 2019. 28. uudistettu painos. Hyvinkää: Asia-tieto.

ILMARINEN s.a. Yrittäjä. YEL-vakuutus eli Yrittäjän eläkevakuutus. Yrittäjän eläkemaksun suuruus. [Viitattu 2019-10-01.] Saatavissa: <https://www.ilmarinen.fi/yrittaja/yrittajan-elakevakuutus/yel-mak-sut/>

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO 2010. Koppa. Avoimet. Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Menetelmäpolkuja humanisteille. Tutkimusprosessi. Tutkimuksen toteuttaminen. [Viitattu 2019-11-17.] Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-to-teuttaminen>

KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ELO s.a. Yrittäjä. Tietoa YEL-vakuutuksesta. Kenelle YEL-vakuutus? [Viitattu 2019-10-13.] Saatavissa: <https://www.elo.fi/yrittaja/tietoa-yel-vakuutuksesta/kenelle-yel-vakuutus>

KIRJANPITOLAKI 30.12.1997/1336. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2019-10-08.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

KOUHIA-KUUSISTO, Kati, MIKKONEN, Lea, SYVÄNPERÄ, Outi ja TURUNEN, Leena 2017. Palkka-
vuosi. 10. uudistettu painos. Tampere: Edita Publishing.

LAITINEN, Sanna 2015. Blogi. Kevytyrittäjyys vs. yrittäjyys. [Viitattu 2019-11-23.] Saatavissa: <https://www.ukko.fi/blogi/kevytyrittajyys-vs-yrittajyys/>

LAKI AVOIMESTA YHTIÖSTÄ JA KOMMANDIITTIYHTIÖSTÄ 29.4.1988/389. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1988/19880389>

LAKI KUNNALLISESTA VIRANHALTIJASTA 11.4.2003/304. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2019-10-08.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030304>

LINDFELT, Villy 2017. Kevytyrittäjän toimeksiantosopimus – miten tehdä? [Viitattu 2019-11-20.] Saatavissa: <https://lakius.fi/kevytyrittajan-toimeksiantosopimus-miten-tehda/>

LOJANDER, Taina ja SUONPÄÄ, Jani 2005. Firma: Käytännön yritystoiminta. 1. painos. Helsinki: Otava.

OMAPAJA 2018. Blogi. Kevytyrittäjän laskutuspalvelut vertailussa – Suurinko kaunein? [Viitattu 2019-11-24.] Saatavissa: <https://omapaja.fi/laskutuspalvelut-vertailussa/>

PALKKAUS.FI s.a. Mikä on osakeyhtiö? [Viitattu 2019-11-23.] Saatavissa: https://www.palkkaus.fi/cms/article/mika_on_osakeyhtio

PALKKAUS.FI s.a. Toiminimiyrittäjä. [Viitattu 2019-11-23.] Saatavissa: https://www.palkkaus.fi/cms/article/mika_on_toiminimiyrittaja

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS 2019. Kaupparekisteri. Taustatietoa ilmoittajalle. Alaikäinen ja yritystoiminta. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/useinkysytyt/alaikainen_ja_yritystoiminta.html

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS 2019. Kaupparekisteri. Yksityinen elinkeinonharjoittaja ("toimimimi"). [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh.html>

PEIPONEN, Piia 2019. Blogi. Yrittäjän sairausloma – mitä sitten kun yrittäjä sairastaa? [Viitattu 2019-12-06.] Saatavissa: <https://www.ukko.fi/blogi/yrittajan-sairausloma/>

PIETARILA, Päivikki 2019. Uutiset. "Kevytyrittäjyyden" huima kasvu näkyy luvuissa - Tuore yritys ponkaisi parissa vuodessa yli 12 miljoonaan. Kauppalehti. [Viitattu 2019-11-08.] Saatavissa: <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/kevytyrittajyyden-huima-kasvu-nakyy-luvuissa-tuore-yritys-ponkaisi-parissa-vuodessa-yli-12-miljoonaan/d88392b1-2d88-4a39-8b6c-41142a367528>

PIETILÄINEN, Sami 2019-10-24. Toimitusjohtaja. [Haastattelu.] Kuopio: Finjob Oy.

SUOMEN YRITTÄJÄIN TYÖTTÖMYYSKASSA 2019. Yrittäjän työttömyysturva. Kuka on oikeutettu työttömyysetuuteen? Työssäoloehdon kertyminen ja voimassaolo. [Viitattu 2019-10-11.] Saatavissa: <https://syt.fi/yrittajan-tyottomyysturva/kuka-on-oikeutettu-tyottomyyssetuuteen/tyossaoloehdon-kertyminen-ja-voimassaolo/>

TE-PALVELUT 2019. Työnhakijalle. Jos jäät työttömäksi. Työttömyysturva. Yrittäjä ja työttömyysturva. [Viitattu 2019-11-20.] Saatavissa: https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/jos_jaat_tyotomaksi/tyottomyysturva/yrittaja_tyottomyysturva/index.html

TILASTOKESKUS 2018. Yrittäjyys Suomessa 2017. Raportti [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2019-08-17.] Saatavissa: http://www.stat.fi/tup/julkaisut/tiedostot/julkaisuluetteloytym_201700_2018_21465_net.pdf

TULOVEROLAKI 30.12.1992/1535. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2019-11-18.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>

TUTKIMUSEETTINEN NEUVOTTELUKUNTA s.a. Tiedevilppi. Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK). [Viitattu 2019-11-19.] Saatavissa: <https://www.tenk.fi/fi/hyva-tieteellinen-kaytanto>

TYÖSOPIMUSLAKI 26.1.2001/55. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2019-09-17.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010055>

TYÖTTÖMYYSTURVALAKI 30.12.2002/1290. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2019-09-18.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20021290>

UKKO.FI 2019. Mille aloille palvelu soveltuu? Voiko UKKO.fi-palvelun kautta pyörittää nettikauppaa? [Viitattu 2019-08-06.] Saatavissa: <https://tuki.ukko.fi/hc/fi/articles/115000002625-Mille-aloille-palvelu-soveltuu-Voiko-UKKO-fi-palvelun-kauttaa-py%C3%B6ritt%C3%A4%C3%A4-nettikauppaa>

UKKO.FI 2019. Voinko laskuttaa ulkomaisia asiakkaita? [Viitattu 2019-08-14.] Saatavissa: <https://tuki.ukko.fi/hc/fi/articles/115000004689-Voinko-laskuttaa-ulkomaisia-asiakkaita>

UUSYRITYSKESKUS 2019. Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2019. [Viitattu 2019-08-18.] Saatavissa: https://ejulkaisu.grano.fi/uusyrityskeskus/perustamisopas_2019

VEROHALLINTO 2011. Henkilöasiakkaat. Verokortti ja veroilmoitus. Tulot. Ansiotulot. Työsuhteessa vai yrittäjä? [Viitattu 2019-08-18.] Saatavissa: https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/tyosuhteessa_vai_yrittaj/

VEROHALLINTO 2011. Yritykset ja yhteisöt. Perustaminen ja muutokset. Olenko palkansaaja vai yrittäjä? [Viitattu 2019-08-18.] Saatavissa: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/perustaminen-ja-muutokset/palkansaaja_vai_yrittaja/

VEROHALLINTO 2016. Yritykset ja yhteisöt. Tietoa yritysverotuksesta. Tuloverotus. Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/avoin-yhtio-ja-kommandiittiyhtio/>

VEROHALLINTO 2017. Yritykset ja yhteisöt. Tietoa yritysverotuksesta. Arvonlisäverotus. Rakennusala. [Viitattu 2019-08-09.] Saatavissa: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/toimialakohtaista-tietoa/rakennusalan_kaannetty_arvonlisaverovelvollisuus/

VEROHALLINTO 2017. Yritykset ja yhteisöt. Tietoa yritysverotuksesta. Arvonlisäverotus. Ulkomaankauppa. [Viitattu 2019-08-14.] Saatavissa: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/ulkomaankaupan_arvonlisaverotus/

VEROHALLINTO 2017. Yritykset ja yhteisöt. Tietoa yritysverotuksesta. Tuloverotus. Liikkeen- tai ammatinharjoittaja. Osuuskuntien ylijäämien verotus. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/osuuskuntien-ylijaamien-verotus/>

VEROHALLINTO 2017. Yritykset ja yhteisöt. Tietoa yritysverotuksesta. Tuloverotus. Osakeyhtiö ja osuuskunta. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/osakeyhtio-ja-osuuskunta/>

VEROHALLINTO 2018. Henkilöasiakkaat. Auto. Kilometrikorvaus ja päiväraha. [Viitattu 2019-08-16.] Saatavissa: https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/auto/kilometrikorvaus_ja_paivaraha/

VEROHALLINTO 2018. Syventävät vero-ohjeet. Ohjeet. Liikuntapalvelujen arvonlisäverokanta. [Viitattu 2019-11-24.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/60609/liikuntapalvelujen-arvonlis%C3%A4verokanta/>

VEROHALLINTO 2018. Syventävät vero-ohjeet. Ohjeet. Sairausvakuutusmaksu. [Viitattu 2019-10-15.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48793/sairausvakuutusmaksu2/>

VEROHALLINTO 2018. Syventävät vero-ohjeet. Ohjeet. Työmatkakustannusten korvaukset verotuksessa. [Viitattu 2019-11-18.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48013/ty%C3%B6matkakustannusten-korvaukset-verotuksessa/>

VEROHALLINTO 2018. Syventävät vero-ohjeet. Päätökset. Verohallinnon päätös matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 2018 toimitettavassa verotuksessa. [Viitattu 2019-09-12.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47204/verohallinnon-p%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s-matkakuluv%C3%A4hennyksen-m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4st%C3%A4-vuodelta-2018-toimitettavassa-verotuksessa/>

VEROHALLINTO 2018. Syventävät vero-ohjeet. Päätökset. Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2019. [Viitattu 2019-08-16.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47405/verohallinnon-p%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s-verovapaista-matkakustannusten-korvauksista-vuonna-2019/>

VEROHALLINTO 2018. Syventävät vero-ohjeet. Yritykset ja yhteisöt. Tietoa yritysverotuksesta. Arvonlisäverotus. Arvonlisäveroprosentit. [Viitattu 2019-11-15.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlis%C3%A4veroprosentit/>

VEROHALLINTO 2019. Henkilöasiakkaat. Verokortti ja veroilmoitus. Tulot. Ansiotulot. Työsuhteessa vai yrittäjä? Kevytyrittäjä. [Viitattu 2019-08-11.] Saatavissa: https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/tyosuhteessa_vai_yrittaj/kevityritt%C3%A4j%C3%A4/

VEROHALLINTO 2019. Syventävät vero-ohjeet. Kannanotot. Laskutuspalveluyritysten maksamat matkakustannusten korvaukset ennakkoperinnässä ja tuloverotuksessa. [Viitattu 2019-09-12.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/kannanotot/61596/laskutuspalveluyritysten-maksamat-matkakustannusten-korvaukset-ennakkoperinn%C3%A4ss%C3%A4-ja-tuloverotuksessa/>

VEROHALLINTO 2019. Syventävät vero-ohjeet. Ohjeet. Arvonlisäveron alarajahuojennus. [Viitattu 2019-08-09.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48634/arvonlis%C3%A4veron-alarajahuojennus/>

VEROHALLINTO 2019. Syventävät vero-ohjeet. Ohjeet. Laskutuspalveluyritysten ja niiden käyttäjien verotuskysymyksiä. [Viitattu 2019-11-25.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/62252/laskutuspalveluyritysten-ja-niiden-k%C3%A4ytt%C3%A4jien-verotuskysymyksi%C3%A4/>

VEROHALLINTO 2019. Syventävät vero-ohjeet. Päätökset. Verohallinnon päätös matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa. [Viitattu 2019-11-24.] Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/maatokset/47204/verohallinnon-p%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s-matkakuluv%C3%A4hennyksen-m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4st%C3%A4-vuodelta-2019-toimitettavassa-verotuksessa/>

VEROHALLINTO 2019. Yritykset ja yhteisöt. Tietoa yritysverotuksesta. Yritys työnantajana. Sosiaalivakuutusmaksut. [Viitattu 2019-10-18.] Saatavissa: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/sosiaalivakuutusmaksut/

VILKKA, Hanna 2007. Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

YHTEISKUNTATIETEELLINEN TIETOARKISTO 2017. Sisällysluettelo. Kvalitatiivisen datatiedoston käsittely. Litterointi. [Viitattu 2019-10-28.] Saatavissa: <https://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/kvalitatiivisen-datan-kasittely.html#litterointi>

YLEINEN TYÖTTÖMYYSKASSA 2019. Ohjeet ja tuki. Oppaat. Kevytyrittäjän työttömyysturvaopas 2019 [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2019-12-12.] Saatavissa: <https://ytk.fi/ohjeet-ja-tuki/oppaat>

YRITTÄJÄN ELÄKELAKI 22.12.2006/1272. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2019-09-17.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061272>

YRITTÄJÄN TYÖTTÖMYYSKASSA s.a. Ohjeet ja tuki. Tietopankki. Osa-aikatyö. Milloin soviteltua päivärahaa voi hakea? [Viitattu 2019-08-11.] Saatavissa: <https://ytk.fi/ohjeet-ja-tuki/tietopankki/osa-aikatyo/milloin-soviteltua-paivarahaa-voi-hakea->

YRITTÄJÄT 2014. Yrittäjän ABC. Perustietoa yrittäjyydestä. Yritysmuodot ja vastuut. Osuuskunta. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osuuskunta-318169>

YRITTÄJÄT 2017. Yrittäjän ABC. Perustietoa yrittäjyydestä. Yritysmuodot ja vastuut. Avoin yhtiö. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/avoin-yhtio-317416>

YRITTÄJÄT 2017. Yrittäjän ABC. Perustietoa yrittäjyydestä. Yritysmuodot ja vastuut. Kommandiittiyhtiö. [Viitattu 2019-11-16.] Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/kommandiittiyhtio-317662>

YRITTÄJÄT 2018. Yrittäjän ABC. Verotus. Arvonlisäverotus. Arvonlisäverokannat Suomessa. [Viitattu 2019-11-15.] Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/arvonlisaverotus/arvonlisaverokannat-suomessa-320164>

YRITTÄJÄT 2019. Yrittäjän ABC. Perustietoa yrittäjyydestä. Yritysmuodot ja vastuut. Osakeyhtiö. [Viitattu 2019-08-14.] Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osakeyhtio-317935>

YRITTÄJÄT s.a. Yrittäjän ABC. Verotus. Arvonlisäverotus. [Viitattu 2019-08-09.] Saatavissa: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/arvonlisaverotus-317431>

LIITE 1: HAASTATTELURUNKO

Historia:

- Kertoisitko hieman itsestäsi? Mikä on taustasi ja koulutuksesi?
- Miten Finjobin tarina sai alkunsa? Miten kiinnostuit juuri laskutuspalvelualasta?
- Millainen Finjobin tilanne oli alkuvaiheessa? Mitä haasteita yritys kohtasi?

Nykytilanne:

- Miten kuvailisit yrityksesi tilannetta tällä hetkellä?
- Miten laskutuspalveluala on muuttunut vuosien varrella?
- Millaisia vaikutuksia laskutuspalvelualan muutoksilla on ollut Finjobin liiketoimintaan?

Tulevaisuuden näkymät:

- Katsottaessa tulevaan, millaisena näet laskutuspalvelualan tulevaisuuden, jos puhutaan muutaman vuoden säteellä?
- Miten uskot Finjobin liiketoiminnan kehittyvän lähivuosien aikana?
- Onko yrityksellä erityisiä suunnitelmia tulevaisuuden varalle?

LIITE 2: HAASTATELUN LITTEROINTI

JL = Joni Lappalainen (haastattelija)

SP = Sami Pietiläinen (haastateltava)

JL: No niin! Lämpimästi tervetuloa haastatteluun Finjob Oy:n toimitusjohtaja, Sami Pietiläinen!

SP: Kiitos, kiitos!

JL: Polkaistaan haastattelu oikein toden teolla käyntiin historian teemalla. Kertoisitko ensi alkuun hieman itsestäsi? Mikä on taustasi ja koulutuksesi?

SP: Joo, olen Sami Pietiläinen. Ikää on 43 vuotta. Koulutukseltani olen tradenomi, valmistunut vuonna 2005. Ennen nykyistä yrittäjäraani työskentelin noin seitsemän vuotta Postin palveluksessa. Tuon tradenomitutkinnon lisäksi olen käynyt puolen vuoden kirjanpitäjäkoulutuksen. Siinäpä on koulutustausta. Mutta pisin työura ennen tätä yrittäjyyttä oli tosiaan tuossa Postilla se seitsemän vuoden periodi.

JL: Aivan. No kuinka sitten Finjobin tarina sai alkunsa? Ja miten kiinnostuit juuri laskutuspalvelualasta?

SP: Minulla oli ollu kaks yritystä ennen tätä yritystä, ne (aiemmat yritykset) ei sitten oikein menestyny ja minulla oli ollu koko ajan semmonen haave, että perustan uuden yrityksen, joka sitten ehkä toisi leivän pöytään joku päivä. Ja sitten tuon Postin uran jälkeen, kun olin kuitenkin valmistunu koulusta ja käyny sen kirjanpitäjäkurssin, niin alko muhia semmonen ajatus mielessä, että joku alaan liittyvä yritystoiminta voisi olla paikallaan. Ja siihen aikaan nämä laskutuspalvelut ei vielä ollu niin tunnettuja, eikä näitä ollu niin paljon, eikä näillä ollu niin paljon asiakkaita kuin nykyään, mutta huomasin, että tämmösiä oli olemassa lähinnä siitä, että suunnittelin silloin, että rupean verkkosivuja suunnittelemaan yrityksille ja mietin, että kuinka se onnistuisi ilman yrityksen perustamista alkuun. Silloin huomasin, että tämmösiä (laskutuspalveluita) on olemassa ja siitä se ajatus sitten lähti, että ei kai se voi olla niin hankalaa perustaa...

JL: Heheh...

SP: ...perustaa itsekin tämmöistä ja aloin sitten selvittämään asiaa ja pikkuhiljaa se siitä muodostui sitten.

JL: Kyllä. No, millainen Finjobin tilanne oli alkuvaiheessa? Ja minkä tyyppisiä haasteita yritys mahdollisesti kohtasi alkutaipaleensa aikana?

SP: No... ensimmäinen haaste oli se, että tämä vaati aika paljon kuitenkin kaikenlaista selvittämistä. Ihan jo kaikista vakuutusasioista lähtien ynnä muusta. Tämä sinällään ei vaatinu kovin suuria rahallisia investointeja. Mutta noin muuten, ajallisesti ja muuten, niin vaati kyllä paljon. Sitten tuota haasteita oli tietysti se, että varsinkin sanotaan se ensimmäinen vuosi, niin asiakkaita oli todella minimaalisesti, että se oli enemmänkin harrastus kuin työ, siinä mielessä, että liikevaihtoo oli silloin ensimmäisen tilikauden jälkeen noin 30 tuhatta euroa. Mutta pikkuhiljaa se alko siitä sitten kasvamaan. Mutta. Ehkä just tämmönen markkinointi ja muu oli haasteena. Ja kuitenkin silloinkin jo aika kilpailtu ala.

JL: Selvä. Seuraavaksi voitais siirtyä haastattelun toiseen teemaan eli nykytilanteeseen. Miten kuvailisit yrityksesi tilannetta tällä hetkellä, tänä päivänä?

SP: No tällä hetkellä olemme semmonen, sanotaanko vakiintunut toimija alalla, että emme ole kovin suuri. Ehkä sanosin nuista kaikista laskutuspalveluista, niin sijoitumme semmoiseksi keskikokoiseksi. Tai keskikastiin. Mutta ollaan kuitenkin oltu jo siitä loppuvuodesta 2012 asti olemassa, niin meillä on jonkun verran tunnettuutta kuitenkin jo olemassa ja aika vakiintunut asiakaskunta, joka pikkuhiljaa kasvaa, ja plus sitten ihan jo puskaradion kautta, niiden nykyisten asiakkaiden kautta tulee uusia (asiakkaita). Niin sillä lailla ihan niin kuin vakiintunut, ok tilanne.

JL: Kyllä. Miten laskutuspalveluala on muuttunut nähdäksesi vuosien varrella?

SP: Se on muuttunut aika paljon, siellä on tullu kaikennäköisiä muutoksia, suurimpana varmaan se, että tuolta työeläkepuolelta nämä (kevytyrittäjät) siirrettiin sinne yrittäjäläkkeen, YELin puolelle. Ja samaan syssyyn sitten noita

työttömyysvakuutusmaksuja ei enää makseta näistä palkoista, eli on aika paljon... sitten on tullut tällöisiä verotuksellisia muutoksia myös, mutta se suurin semmoinen muutos on, että nämä on enemmän siirretty semmosen yrittäjästatuksen alle monen eri viranomaisen näkökulmasta. Eli silloin kun minä aloitin tämän, nämä oli enemmän palkansaajia, että maksettiin kaikki palkansaajasivukulut ynnä muut, mutta nykyään nämä on, niin kun tämä uusi termi sanoo, tällöisiä kevytyrittäjiä, et tämä on aika lähellä jo semmosta ihan virallista yrittäjyyttä.

JL: Juuri näin. Seuraava kysymys ois, että millaisia vaikutuksia näillä alan muutoksilla on ollut Finjobin liiketoimintaan? Siinä tulikin niitä jo aika paljon, mutta...

SP: En itse asiassa oikeestaan nää, että ois ollu negatiivista vaikutusta, en osaa sanoa tosin ihan äkkiseltään, onko nyt varsinaisesti... siis yritys nyt sinällään ja (sen) asiakasmäärä on kasvanu, mutta en osaa sanoa, onko näillä muutoksilla ollu sinällään siihen vaikutusta, mutta en oo myöskään huomannu, että se ois mitenkään vähentäny tammösten palvelujen suosiota. Tuntuu, että nämähän päinvastoin yleistyy koko ajan, uusia yrityksiä tulee koko ajan.

JL: Selvä. Kolmas ja viimeinen teema koskee tulevaisuuden näkymiä. Jos asiaa tarkastellaan esimerkiksi muutaman vuoden säteellä, niin millaisena näet laskutuspalvelualan tulevaisuuden?

SP: Näen sen sillä lailla ihan hyvänä, että nämä (laskutuspalvelut) selvästikin on tullu jäädäkseen, jotain pieniä uudistuksia tai määräyksiä viranomaisilta näitten toimintaan voi tulla, mutta tämä on niin suurta nykyään jo näitten käyttö, että en usko, että näitä voisi varsinaisesti kieltää enää tässä vaiheessa, että nämä on tullu jäädäkseen ja on jatkossakin yks osa tammöstä itsensä työllistämistä tai yrittäjyyttä. Omankin yrityksen kohdalta nään, että kasvu jatkuu – ei välttämättä kovin voimakkaana, mutta jatkuu tulevaisuudessakin ja asiakasmäärä lisääntyy.

JL: Seuraava kysymys oisikin ollu, että "miten uskot Finjobin liiketoiminnan kehittyvän lähivuosien aikana", mutta vastasitkin jo siihen oikeestaan. Sitten voitais ottaa vielä viimeinen kysymys, että onko yrityksellä joitakin erityisiä suunnitelmia tulevaisuuden varalle?

SP: Ei oikeestaan mitään erityistä, ehkä liittyen tuohon edellä mainittuun – tilanteen mukaan, jos kasvua tulee riittävästi, vois harkita ehkä työntekijän palkkaamista ja jotain vastaavaa, mutta ei semmosia suurisuuntaisia muutostarpeita nyt ole tulevaisuudessakaan, että aika pitkälti entisillä kuvioilla mennään.

JL: Selvä homma. Suuret kiitokset tästä haastattelutuokiosta ja kaikkea hyvää tulevaan!

SP: Kiitos, kiitos!

LIITE 3: KYSELYLOMAKE

Kysely sisältää 10 kohtaa.

* = Pakollinen kysymys

1. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen
- En halua kertoa

2. Ikä *

- Alle 18-vuotias
- 18–25-vuotias
- 26–34-vuotias
- 35–44-vuotias
- 45–54-vuotias
- 55–64-vuotias
- 65-vuotias tai vanhempi

3. Toimiala *

- Hius- ja kauneudenhoitoala
- IT-ala
- Koulutus ja konsultointi
- Liikunta-ala
- Luovat alat
- Myynti ja markkinointi
- Rakennus- ja korjausala
- Joku muu, mikä? ("Vastauslaatikko avovastaukselle")

4. Kuinka kauan olet ollut laskutuspalvelu Finjobin käyttäjänä? *

- Alle puoli vuotta
- 0,5–1 vuotta
- 1–2 vuotta
- Yli 2 vuotta

5. Olitko käyttänyt jotain muuta laskutuspalveluyritystä ennen Finjobia? *

- En
- Kyllä

6. Mitkä olivat keskeisimmät syyt, että ryhdyit kevytyrittäjäksi? Voit valita 1–3 mielestäsi sopivinta vaihtoehtoa. *

- Kevytyrittäjäksi ryhtyminen ei maksanut etukäteen mitään ja palveluun rekisteröityminen oli helppoa
- Yrittäminen oli minulle vierasta, halusin kokeilla sitä ensin laskutuspalvelun avulla
- Harjoittamani liiketoiminta on pientä/keikkaluontoista, en kokenut oman yrityksen perustamista järkeväksi
- Yrittäjän byrokratian ja pakollisten velvollisuuksien ulkoistaminen laskutuspalvelulle
- Minulle suositeltiin kevytyrittäjyyttä
- Joku muu syy, mikä? ("Vastauslaatikko avovastaukselle")

7. Asteikolla 1–5, miten tyytyväinen olet tällä hetkellä Finjobin laskutuspalveluun? *

1 = heikko; 2 = tyydyttävä; 3 = hyvä; 4 = kiitettävä; 5 = erinomainen

8. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Väittämät koskevat ainoastaan Finjobin toimintaa ja palvelua. *

(Vaihtoehdot jokaiseen väittämään: Täysin eri mieltä; Jokseenkin eri mieltä; En eri enkä samaa mieltä; Jokseenkin samaa mieltä; Täysin samaa mieltä; En osaa sanoa)

- Koen laskutuspalvelun käytön yleisesti ottaen mielekkääksi
- Laskun luominen on helppoa
- Asiointi on sujuvaa, koen saavani riittävästi apua pyydettyäessä
- Laskutuspalvelun hinta-laatusuhde on mielestäni hyvä
- Voisin suositella laskutuspalvelua myös muille

9. Millaisia haittoja/kehityskohteita näet laskutuspalvelun kautta toimimisessa yleisellä tasolla? *

(“Vastauslaatikko avovastaukselle”)

10. Jos haluat osallistua S-ryhmän lahjakorttien arvontaan, ole hyvä ja jätä sähköpostiosoitteesi alla olevaan laatikkoon. Voittajiin tullaan olemaan henkilökohtaisesti yhteydessä.

(“Vastauslaatikko sähköpostiosoitteelle”)